Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 86 (8576). ● 2 май, 1985 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КЕЧА БУТУН ПРОГРЕССИВ ИНСОНИЯТ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ 1 МАЙНИ ЗЎР ШОДИЁНА БИЛАН НИШОНЛАДИ. БАРЧА СОВЕТ КИШИЛАРИ КАБИ ОБЛАСТИМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲАМ МАЙ ТАНТАНАЛАРИДА ИШТИРОК ЭТИБ, КПССНИНГ БЎЛАЖАК XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШ, ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИКНИ ВА ВАТАНИМИЗ КУЧ-ҚУДРАТИНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАШГА САФАРБАР ЭКАНЛИКЛАРИНИ ЧУҚУР САМИМИЯТ БИЛАН, ҚАТЪИЙ ИШОНЧ БИЛАН НАМОЙИШ ЭТДИЛАР.

◆ МОСКВА. 1985 йил 1 Май. Қизил майдонда меҳнаткашлар вакилларининг байрам намойишлари. Суратда: В. И. Ленин мавзолейининг минбарида. (ТАСС—ЎзТАГ телефотоси).

БИРИНЧИ МАЙ ЮЛДУЗЛАРИ, ҒАЛАБАЛАРИМИЗ ЮЛДУЗЛАРИ

МОСКВА ҚИЗИЛ МАЙДОНИДА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ

Сукунат онлари. Улуғ байрамнинг тантанали сукунати. Спасск минорасидаги соат миллари «10» рақамига яқинлашган ҳамоно бу байрам Қизил майдонга кириб келади. Ҳозир бугунги кун ва тарих — сўнмас зафарларини келажакка биз етказадиган ўтган кун бамисоли ягона бир лаҳза каби жипслашгандек.

Сукунатга қулоқ берайлик, улуғ воқеаларни эсга олайлик...

«Мавзолейнинг гранит тошларида, Кремль девори кунгураларида қуёшнинг заррин нурлари товланади, Спасск минорасидаги соат кўзни қамаштиради. Ажойиб кўклам куни бошланишидан дарак берувчи тароватли беғубор тонг отмоқда. Ғалабамиз тонги отмоқда». «Правда» газетасининг 1945 йилда Москвада ўтказилган Биринчи май намойиши тўғрисидаги репортажининг шу сатрлари бугун хотирага келади. Ёмғир ёғиб турганлигига қарамай, мамлакатнинг бош майдонида ҳозир бўлган кишилар яна ўша куннинг кайфиятини бошдан кечиргандек бўладилар.

Баҳор ва умид рамзи — Биринчи май қирқ йил муқаддам Улуғ Ғалабанинг даракчиси бўлган эди. Икки байрам бир бутун бўлиб, бирлашган эди. Узоқ йиллар мобайнида биринчи бор совет кишилари ўшанда уруш тугайдиган кун жуда яқинлашиб қолган бир пайтда яна Қизил майдонда тўпланган эдилар: жанг ваҳший фашистнинг инида бораётган эди. Москвада эса 1408 кунгача деразаларга тутиб қўйилган қора пардалар бир кун муқаддам олиб ташланган, Кремль юлдузларининг ғилофлари кўтарилган ва бу юлдузлар яна ватан узра порлай бошлаган эди.

Биринчи социалистик давлатнинг пойтахти айни Биринчи май куни — ер юзи халқларининг пролетар бирдамлиги куни ўзининг тинчлик қиёфасида намоён бўлганлиги ажойиб, чинакам рамзий воқеа бўлган эди. Фашизмни тор-мор этаётган совет кишилари ўз ерларини озод қилибгина қолмай, бутун инсониятнинг озодлиги ва бахт-саодати учун курашдилар. Совет кишилари байрамни нишонлар эканлар, Варшава ва Софияда, Қизил Армия озод этган Европанинг бошқа шаҳарларида байрам бўлиб ўтганини, қора кўйлакликлар зулмини улоқтириб ташлаган Римда салкам 60 минг кишилик ишчилар намойиши бўлганини эшитиб беҳад қувондилар.

Бугунги байрам куни биз бунёдкорлик ишлари билан шуғулланиш, партиянинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш ҳақида ўйлар эканмиз, мамлакатимиз ленинча тинчлик йўлидан қатъият билан олға бориб, тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, 40 йилдан бери тинч осмон остида яшаб турганлигидан алоҳида ифтихор туйғуларига тўлиб тошамиз. СССР Қуролли Кучлари Ватанимизни, унинг иттифоқчиларини пишиқ-пухта ҳимоя қилиш учун зарур нарсаларнинг ҳаммасига эга бўлсин деб, бундан буён ҳам куч-ғайратларимизни аямаймиз, деб таъкидланди КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида.

Варшава Шартномаси деярли ўттиз йилдан бери яшаб келмоқда — шу йиллар мобайнида у кескинликни юмшатишга ва қурол-яроғларни чеклашга, Умумевропа ҳамкорлигини ривожлантиришга қаратилган амалий ғояларнинг ташаббускори бўлиб келди. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар олий партия ва давлат арбобларининг Биринчи май арафасида бўлиб ўтган учрашувида шу фикр тасдиқланди.

Социализм билан тинчлик бир-биридан ажралмасдир. Қизил майдоннинг байрам безаги шу фикрни ифодалайди. Давлат универсал магазини биносидан майдонга қаратиб қўйилган катта паннога «Жаҳон ядро уруши хавфини тугатиш учун курашни кучайтирамиз!» деган сўзлар ёзилган. Ўнг томондаги паннода янги дунё бинокорлари тасвирланган. Улар боши узра кўтариб турган олтинсимон бошоқ боғлами билан байроқларга ёзилган: «Коммунистик бунёдкорликда янги ғалабалар сари олға!», «Шон ва шараф — меҳнатга яраша!», «1985 йил планини муваффақиятли бажарамиз, беш йилликни муносиб якунлаймиз!» сўзлари мамлакат ҳал қилаётган вазифаларнинг мақсади ва моҳиятини акс эттиради.

Транспарантлардан бирига «Зарбдор меҳнатимиз — XXVII съездга!» — сўзлари ёзилган. Коммунистларнинг анжумани очилишига ўн ойдан камроқ вақт қолди. Бу — бутун халқнинг дадил қарорлар қабул қилишини ва зўр ғайрат билан меҳнат қилишини талаб этадиган ҳар томонлама, қизғин меҳнат даври бўлади.

Кўкрагига қизил бант қадаб, биринчи махфий маёвкага чиққан пролетар бизнинг Биринчи майимизни олис ва порлоқ орзудек тасаввур қилган эди. Қизил Пресня, Қизил Гвардия, Қизил майдон... ишчи маёвкалари гулханларининг учқунларидан ғалабаларимизнинг қизил юлдузлари пайдо бўлди. Жанглардаги ва меҳнатдаги ғалабаларимиз жаҳон пролетариатининг йўлбошчилари — К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин васиятларининг рўёбга чиққанлиги тимсоллари бўлиб қолди. Уларнинг портретлари байрам панносининг марказига жойлаштирилган.

Ўн бешта қизил байроқ ўртасида СССР Давлат байроғи ҳилпираб турибди. Қизил байроқлар — янги дунёнинг тантанаси учун революцион жангларда, меҳнат зафарларида, Ватан шон-шарафи ва мустақиллиги учун душман билан шиддатли жангларда эришган ғалабаларимизнинг рамзидир. «Улуғ Ватан урушида жаҳоншумул тарихий ғалаба қозонган совет жангчиларининг, партизанлар ва яширин шароитда курашганларнинг, мамлакат меҳнатчиларининг мислсиз жасорати халқ хотирасида мангу яшайверсин!» сўзлари ёзилган панно майдонга ўрнатиб қўйилган.

Минбарларда партия ва меҳнат ветеранлари, фронтчилар, қурувчилар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, таниқли олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари, СССРнинг космонавт-учувчилари турибдилар.

Чет эллардан келган кўпдан-кўп меҳмонлар ҳам шу ерда: барча қитъалардаги юздан ортиқ мамлакатнинг касаба союз ва ишчи ҳаракати, Жаҳон касаба союзлари федерацияси, бошқа халқаро ташкилотларнинг делегациялари, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашчилар Биринчи май тантаналарида қатнашиш учун советлар мамлакатининг пойтахтига келганлар.

СССРдаги чет эл дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳозир бўлганлар.

Социалистик мусобақада ғолиб чиққан меҳнат коллективларининг намояндалари, Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, фронтчилар, мамлакат ичкариси меҳнатчилари Қизил майдонга келганлар.

Қирмизи байроқлар кўклам шабадасида денгиздек тўлқинланади. Зарбдор вахтада энг юксак муваффақиятларга эришган ишлаб чиқариш илғорларига, беш йиллик гвардиячиларига шу байроқларни кўтариб чиқишдек фахрий ҳуқуқ берилган. Алоҳида шараф — СССР давлат мудофаа комитетининг абадий сақлаш учун коллективларда қолдирилган байроқларини Биринчи май намойишига кўтариб чиқиш Улуғ Ватан уруши ветеранларига ишониб топширилган. Биринчи май чақириқлари сўзлари, меҳнат муваффақиятлари сўзлари ёзилган транспарантлар колонналар узра кўтарилган.

Москваликлар 1945 йилда ҳам шу анъанага — байрамларни меҳнат зафарлари билан кутиб олиш анъанасига содиқ эдилар. 1 Май куни худди урушдан аввалги даврда бўлганидек, шаҳар саноати апрель ойи планини ошириб бажарганлиги тўғрисида қувончли хабар эълон қилинган эди. Уруш ҳали давом этарди, мамлакат эса экономикани тинчлик изларига кўчира бошлаган эди. Баҳор байрами арафасида партия меҳнаткашларга мурожаат этиб, уруш етказган жароҳатларни тезроқ даволашга даъват қилди.

Бу даъватга москваликлар биринчилар қатори «Лаббай!» деб жавоб бердилар. Улар атиги бир неча ойдан сўнг, урушдан кейинги биринчи 7 ноябрь намойиши вақтида Қизил майдонга меҳнат зафарлари рапортлари билан келдилар: заводимиз фронтга 12 мингта миномёт, автомат тўппончалар учун етти миллионтага яқин деталь тайёрлаб берди, ҳозир эса автомобиллар учун запас қисмлар ишлаб чиқараяпмиз; биз минглаб танкларни электр техника билан таъминладик, ҳозир эса тракторларни шундай асбоблар билан таъминлаяпмиз; автоматлар учун 2,5 миллион ёғоч қўндоқ ясаб бердик, ҳозир эса доимий ишимизга қайтдик — мебель ясаяпмиз.

Ҳозир Москва меҳнат аҳлининг рақамлари бошқача, ўлчов миқёслари бошқача. Беш йиллик мобайнида 700 турдаги янги машиналар, асбоб-ускуналар, аппарат ва приборларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, саноат маҳсулотини кўпайтиришнинг ҳаммасига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Пойтахтнинг 1,2 миллиондан ортиқ аҳолиси уй-жой шароитларини яхшилаб олди. 6,9 миллион москвалик В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигини коммунистик шанбаликда зарбдор меҳнат қилиш билан нишонлади. Ғалаба ёдгорлиги қурилиши фондига 32,3 миллион сўм ўтказилди. Қаҳрамон шаҳарларнинг Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахтасини 4 майдаги шанбалик билан туғаллаш тўғрисидаги ташаббусига бутун мамлакат қўшилди. КПССнинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа кенгайиб, кучайиб бормоқда.

Пойтахт байроғидаги Олтин юлдуз ва бошқа мукофотлар москваликларнинг жанговар ҳамда меҳнат жасоратлари далилидир. Қаҳрамон шаҳар эмблемаси ҳаво шарида майдон узра парвоз қилди. Яна икки шар В. И. Ленин портретини ва «1 Май» деб ёзилган вимпелни Москва осмонига кўтарди.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг раҳбарларини москваликлар ва пойтахт меҳмонлари «Ура!» хитоблари билан, узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар. **М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Е. К. Лигачев, Г. В. Романов, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, В. М. Чебриков, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. Л. Соколов, И. В. Капитонов, В. П. Никонов, К. В. Русаков** ўртоқлар мавзолейнинг марказий минбарига кўтариладилар.

Минбарга таниқли совет ҳарбий бошлиқлари чиқадилар.

Кремль курантларининг ўн карра бонг уриши тантанали сукунат орасида яққол эшитилади. Фанфараларнинг овози байрам бошланганидан дарак беради. «Яшасин меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги куни — 1 Май!» деган табрик сўзлари одамлар денгизи узра қайта-қайта такрорланади. «Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!» сўзлари айтилиши билан ҳамма бараварига «Ура!» деб хитоб қилади.

Пионерлар мавзолей минбарига югуриб чиқадилар. Улар Коммунистик партия билан Совет давлатининг раҳбарларига гуллар ва қизил бантлар топширадилар.

Меҳнаткашларнинг байрам юриши бошланади.

Гўзал майдон азиз меҳмонларни ўз бағрига олади. Пойтахтнинг ҳамма ўттиз уч районлари бугун ўзининг бунёдкорлик қудратини, янги дунё бинокорларининг оптимизмини намойиш этади.

Меҳнат гвардиясининг қирмизи сафлари узра:

Жўшқин ва қудратли,
Асло енгилмас,
Ватаним менинг, Москвам менинг,
Севикли пойтахтим менинг! деган тантанали ва ўйноқи, илҳомбахш марш куйлари таралади.

Пролетар районининг колоннасига автозаводчилар бошчилик қиладилар. И. А. Лихачев номли завод мажбуриятидаги: «ЗИЛ-169» маркали дизель автомобиллардан элликтасини партия XXVII съездига совға қиламиз!» деган сатрлар транспарантга ёзилган.

— Биринчи май — яшариш байрами, — дейди созловчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ю. Т. Барулина. — Бизнинг заводимиз ҳам янгиланмоқда. Зилчиларнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан яқинда бўлиб ўтган учрашувида корхонани реконструкция қилишни қандай қилиб жадаллаштириш, жаҳон стандартлари даражасида машиналарни қандай қилиб яратиш ҳақида қизғин амалий суҳбат бўлди, мен ҳам шу суҳбатда қатнашишга мушарраф бўлдим. Биз, ишчилар шу суҳбатлар вақтида кўтариб чиққан кўпгина масалалар КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг материалларида ўз ифодасини топганлиги қувончлидир. Пленум материалларида ишлаб чиқаришни илмий-техника асосида қайта қуроллантиришнинг, меҳнат унумдорлиги олий жаҳон даражасига эришишнинг аҳамияти алоҳида куч билан таъкидланди. Зилчилар бу энг муҳим иқтисодий кўрсаткични изчиллик билан оширмоқдалар: беш йилликнинг меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи муддатидан илгари, улуғ Ғалабанинг 40 йиллиги кунигача бажарилади.

Советлар мамлакати ишчилар синфининг энг яхши намояндалари ҳамиша ўз меҳнатининг натижалари учун юксак масъулият туйғусини намойиш қилиб келганлар. Шу туйғу ҳозир ҳар биримизнинг ҳаётий позициямизни белгилаб бериши айниқса муҳимдир.

(Давоми 2-бетда).

ЛЕНИН НОМИ БИЛАН — ЯНГИ ЗАФАРЛАР САРИ

ТОШКЕНТДА МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ БИРИНЧИ МАЙ НАМОЙИШИ

Биринчи май куни Ўзбекистон пойтахтининг Владимир Ильич Ленин номидаги марказий майдони узра қизил байроқлар синфий жангларнинг ёрдусидек ғолибона ҳилпираб турибди. Эрта тонгдан Тошкентнинг барча томонларидан майдон сари йўл олаётган намойишчиларнинг бир текис сафлари узра ҳам қизил байроқларни кўрамиз. Улар намойишда иштирок этиб, меҳнат аҳлининг улуғ қардошлигига, «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган жанговар даъватга содиқ эканликларини яна бир бор тасдиқламоқдалар. Ана шу жанговар даъват бизнинг кунларимизда ҳам баралла янграмоқда, ҳар бир киши инсониятнинг порлоқ келажаги учун, тинчлик, демократия ва социализм учун курашчиларнинг умумий сафидаги ўз ўрнини мана шу даъватга мувофиқ белгилаб олади.

Ўзбекистонликлар меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик кунида барча совет кишилари билан биргаликда синфдош қардошларга қизғин салом йўллайдилар, уларни империализмга қарши тенглик ва социал адолат учун курашда бирликни мустаҳкамлашга даъват этадилар. Улар байрам куни ўз зафарлари тўғрисида рапорт бериб, социализм афзалликларини, улуғ Ленин кўрсатган йўлнинг тўғрилигини яққол намойиш этмоқдалар. Ўзбекистон меҳнаткашлари доҳий номи билан, у ташкил этган Коммунистлар партияси раҳбарлигида ССР Иттифоқидаги барча халқлар билан елкама-елка туриб, бунёдкорлик йўлидан комил ишонч билан бормоқдалар. Биринчи майни социал ва иқтисодий қурилишда, КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширишда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар.

Тошкент биноларини безатиб турган кўпдан-кўп панно ва транспарантлар Ўзбекистон, Тошкент меҳнаткашлари шу муваффақиятларни кўпайтиришга, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини ҳамда КПСС XXVII съездига тайёргарликни янги ютуқлар билан нишонлашга интилаётганликларидан далолат беради. Марказий майдонда СССР ва қардош иттифоқдош республикаларнинг байроқларини, марксизм-ленинизм асосчиларининг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатларининг портретларини кўрамиз.

...Меҳмонлар учун мўлжалланган минбарлар лиқ тўлган. Минбарларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ревизия комиссиясининг аъзолари, СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советларининг депутатлари, партия, уруш ветеранлари, ишлаб чиқариш новаторлари, таниқли фан ва маданият арбоблари турибдилар.

Эрталаб соат 10. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Б. Усмонхўжаев, Р. Ҳ. Абдуллаева, Е. А. Айтмуротов, В. П. Анишчев, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. К. Михайлов, Т. Н. Осетров, Н. И. Попов, О. У. Салимов, Ҳ. А. Шоғазатов, Т. А. Алимов, В. А. Головин, Н. М. Маҳмудова, В. А. Хайдуров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари ҳукумат минбарига кўтариладилар.

(Давоми 2-бетда).

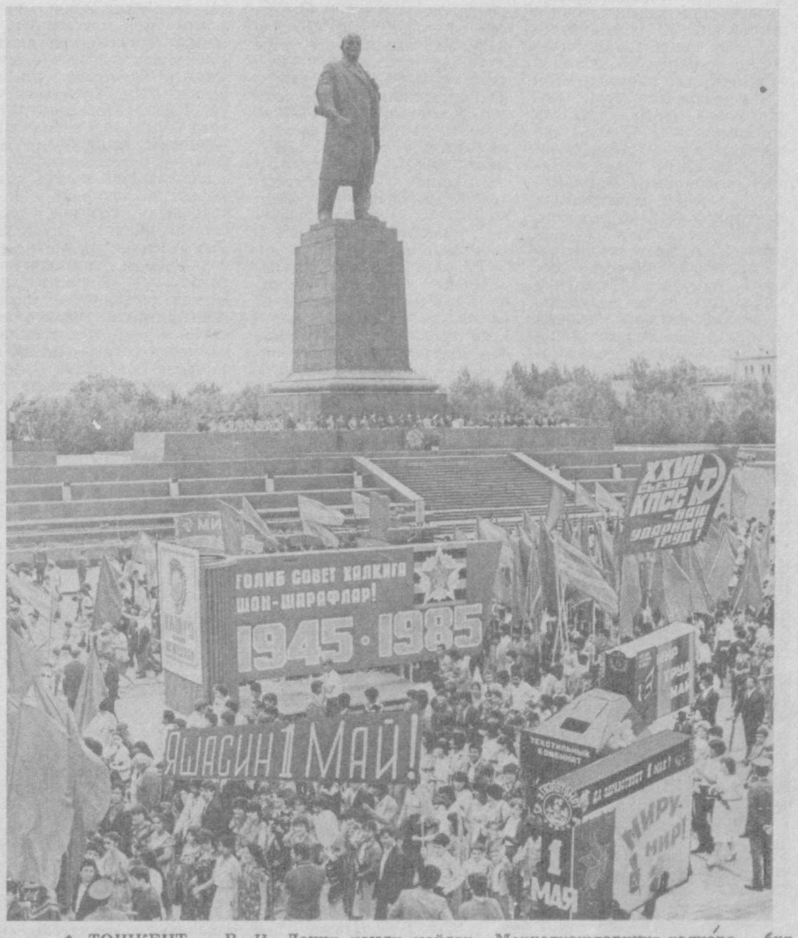

◆ ТОШКЕНТ. В. И. Ленин номли майдон. Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Май намойиши. С. Маҳкамов ва В. Молгачев фотоси.

БИРИНЧИ МАЙ ЮЛДУЗЛАРИ, ҒАЛАБАЛАРИМИЗ ЮЛДУЗЛАРИ

(Боши 1-бетда)

Эндиликда биз инсон омилини ялпи янгилаш воситалари жумласига ҳақли равишда қўшаяпмиз. Экономикани такомиллаштиришда бу омилнинг имкониятлари катталигини Ленин райони меҳнаткашларининг намунаси яққол кўрсатиб турибди. Район корхоналари, ташкилотлари ва муассасаларида интизом ва уюшқоқлик анча ошди. Шунинг натижасида йил бошидан буён меҳнат унумдорлиги икки процент кўтарилди. Бу — намойишчилар байрам кайфиятини вужудга келтирган кўпгина яхши якунларнинг биридир.

— КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун шу кунларда кенг қулоч ёзаётган мусобақанинг маънавий моҳияти юксакдир, — дейди пойтахтдаги «Метрострой» тресги қурилиш-монтаж бошқармасининг механиги, партия ташкилоти секретари А. С. Морухов. — Ҳар бир киши ўз иш жойида беш йилликка кўпроқ шахсий ҳисса қўшаётганлигида ҳам шу маъно намоён бўлмоқда. Бу соҳада аввало биз, коммунистлар ибрат кўрсатаяпмиз. Большевикча анъаналарнинг жонли давомийлиги, партия аъзосининг ҳалол ва виждонли қиёфаси шунда ҳам намоён бўлаётганига аминман.

Коммунист Мóрухов ўз бурчини бажариб келди ва муносиб равишда адо этмоқда: унинг бутун умр бўйи қилган ишлари шуни яққол тасдиқлайди. Тақдир тақозоси билан Александр Сергеевич ўз умрининг учдан бир қисмини ер остида ва сувостида ўтказди. У пойтахт метроси қурилишида ишлаб орден ва медалларга сазовор бўлди, Улуғ Ватан урушидаги жасоратлари учун эса сувости денгизчиси Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олди.

Ветеран ўз шогирдлари билан бирга мавзолей олдидан ўтиб борар экан, бениҳоя фахрланади. Уларнинг кўплари ўз устози каби Биринчи майгача шахсий беш йиллик топшириқларини бажариб бўлдилар.

Метро қурувчилар пойтахт ерости йўлларининг чегараларини кенгайтирмоқдалар. Метрони ишлатувчи ходимлар улардан зарбдор, ижодий меҳнат эстафетасини қабул қилиб олмоқдалар. Яна бир неча кундан кейин 50 ёшга тўладиган метронинг ҳар бир кишига таниқли бўлиб қолган эмблемаси майдон узра пайдо бўлади. Шу вақт ичида тезюрар ерости поездларида 60 миллиард пассажир қатнаганини транспарантдаги ёзувлардан билиб оламиз.

— Москва ерости темир йўлимиз катта ёшга етган бўлишига қарамай, ҳамон навқирон, — дейди «Красная Пресня» депосининг машинисти М. А. Негодин. — Бу йил ҳам янгиликлар билан москваликларни хурсанд қиламиз — «Полянка» ва «Боровицкая», «Третьяков» ва «Прага» станциялари пассажирларга хизмат қила бошлайди.

Метрополитенчилар тилларда достон бўлган Қизил Пресня колоннасида ўтишмоқда. Кремль деворлари ёнида 1905 йил революцияси байроғи тасвирланган алвон мағрур ҳилпираб турибди. Синфий жанглар баррикадаларига чиққан дружиначи ишчиларнинг жасорати қалбимизда мангу яшайди. Совет мамлакати Россиядаги 1905—1907 йиллар революциясининг 80 йиллигини тантанали нишонлашга ҳозирлик кўрмоқда.

Қўзғолон кўтарган Пресняннинг ишончли қалъаси — «Трехгорка» тўқувчилари ўтиб бормоқдалар. Бу ердаги шонли революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари авлоддан-авлодга ўтмоқда.

М. А. Мариненкова чоризмга қарши кураш қатнашчиларидан ишчи маҳорати ва гражданлик сабоқларини биринчи бўлиб олганлардан биридир. Турмушимизнинг тарихий мантиқи ўзи шунақа: бу меҳнатга стахановчасига ёндашиш сабоқлари эди. Мария Алексеевна уларнинг бебаҳо тажрибасини умр бўйи давом эттириб, шогирдларига ҳам ўргатди.

— Менинг «Трехгорка»даги иш стажимда атиги бир неча ой танаффус бўлган, — деб эслайди ветеран. — Фашистлар Москва остоналарига яқинлашиб қолган пайтда халқ лашкарлари сафига ёзилдим, қўлимдан келганча душманга зарба бердим. Ўшанда мен бошчилик қилган бригада комсомол ёшларнинг фронтчи бригадаси деб аталганлиги бежиз эмас эди: ҳар биримиз икки кишининг иш зонасида стахановчасига ишладик.

Ветераннинг ҳикоясига шундай тафсилотни қўшимча қилмоқчимиз: ўша фронтчи бригададан етишиб чиққан тўқувчиларнинг номлари энди бутун мамлакатга машҳур — М. Ф. Смирнова, В. А. Погибелова шулар жумласига киради. Уларнинг ҳаммалари жонкуярлик, маҳорат ва илҳом билан меҳнат қилиш қоидасига содиқ бўлиб қолдилар. Ҳозир ҳам, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги нишонланадиган пайтда пойтахт тўқувчиларининг колоннасида мураббийлар ўзларининг кўпдан-кўп издошлари билан бирга бормоқдалар. М. А. Мариненкова ҳозир ҳам меҳнат қилаётган йигирув ишлаб чиқаришида элликдан ортиқ ёш ишчи станокларнинг кенгайтирилган зонасида хизмат қилмоқда.

— Бундан бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас! — дейди табассум қилиб ёш тўқувчи Татьяна Данилова. — Биз ўзимиз учун ишлаяпмиз, ахир. Қизларимиз халққа кўпроқ чит тўқиб чиқаришга интилмоқдалар.

Мамлакат ДнепроГЭСни, Магниткани, социалистик индустриянинг бошқа тўнғич корхоналарини қураётган пайтдаги Биринчи май намойишларидан бирида «Красний пролетарий» ишчилари меҳнат зафарларининг бу йилномасига ҳисса қўшажакларини баралла айтган эдилар. Улар машҳур ДИП — «Қувиб етамиз ва ўзиб кетамиз!» деб аталган биринчи совет токарлик станогининг моделини майдондан ифтихор билан кўтариб ўтишди.

Пойтахт станоксозларининг бугунги Биринчи май рапортидаги сатрларни бамисоли авлодларнинг йўқламаси деса бўлади. Корхона меҳнатчиларининг колоннаси кўтариб ўтган плакатларга «1985 йилда 1500 та робот техникаси комплексини ишлаб чиқарамиз» деган сўзлар ёзилган.

— Бу йил, — дейди «Красний пролетарий» заводининг бош электроники В. Н. Позняк, — завод конвейерларидан қўлда бошқариладиган сўнгги универсал токарь станоги чиқди. Таниб бўлмас даражада такомиллаштирилган бу станокни дипларнинг бевосита «авлоди» деса бўлади. Энди у электроника назоратида ишлайдиган принципиал янги техникага ўз ўрнини бўшатиб берди. Партия Марказий Комитетининг апрель Пленумида таъкидланганидек, янги беш йилликда янги техникани жорий қилиш жадал суръатлар билан олиб борилади ва бизнинг тармоғимиз бу соҳада ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Станоксозлар намойишга муҳим янгиликлар билан чиқишди. Улар рақамли программа асосида бошқариладиган серунум станокларни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Яқинда эса Янги Черемушкаларда одамсиз технология деб аталган технология асосида ишлайдиган мамлакатдаги ягона корхона беш йилликка хизмат қила бошлади. Бу ерда саноат роботларини кўплаб ишлаб чиқаришга киришилди.

— Бизнинг олдимизга кенг миқёсли вазифалар қўйилган, — деди сўзини якунлаб мутахассис. — Бу вазифалар бутун коллективда ва аввало биз — инженерлар, конструкторлар, технологлардан касб-кор билимларини чуқурлаштиришни талаб қилади. Янги техника билан ишлаш инженер меҳнатининг нуфузини, касбимизнинг роли ва обрў-эътиборини оширади. Марказий Комитет Пленумида бунинг муҳимлиги қаттиқ таъкидлаб ўтилганлиги ғоят актуалдир.

Намойишчиларнинг зафарлардан қувончи, шу куннинг байрамона кайфияти уларнинг янги, янада мураккаб вазифаларни ҳал этиш муддаосини, ҳали резервларнинг ҳаммаси ҳам бунёдкорлар жамиятига хизмат қилдирилмаётганлигидан қаноатланмаслик туйғусини яширмайди.

Анъанага садоқатли партия олға томон қиладиган ҳаракатимиз йўналишларини белгилар экан, халқнинг жонли ижодкорлигига, унинг ақл-заковатига, истеъдоди ва меҳнатига таянади. 1-автокомбинат коллективининг намунаси меҳнаткашларнинг социал активлигини, ташаббускорлиги ва куч-ғайратини ошириш — қудратли резервимиз эканидан яққол далолат беради. Пойтахтнинг энг катта транспорт корхонасида янги техника сотиб олишга қўшимча ҳаражат қилмай, ишларни механизациялаш соҳасида тармоқдаги юксак даражалардан бирига эришилди.

Новаторлар ўзларининг салмоқли сўзларини айтдилар: ўтган йилнинг ўзида улар ишлаб чиққан ва ясаб берган мингтадан кўпроқ қурилма, механизм, мосламалар меҳнатни осонлаштирди, унинг сифатини оширди. Энди байрам куни, намойиш куни айтилган қуйидаги сўзларга қулоқ солинг:

— Новаторларнинг ҳаракати, — дейди авторемонтчи, Москвада хизмат кўрсатган рационализатор А. А. Ионин, — корхонамизда чинакам оммавий тус олди. Ижодкорликнинг ҳақиқий умумкомбинат байрамлари — ишлаб чиқаришнинг жамоат кўриклари ўтказилиши бунга имкон берди. Ички резервларни зўр бериб қидиришнинг «сирлари»дан бири жонли, манфаатдорлик муҳитидир. Партия қарор топтиришни талаб қилаётган услуб — чунончи, ишчанлик, конкретлик услуби, дабдабабозликни, қуруқ ваъдалар беришни тугатиш услубини биз, ишчилар сидқидилдан қабул этамиз ва қўллаб-қувватлаймиз. Жиддий иқтисодий ва социал вазифаларни қатъий ишчанлик йўли билан, ижодий тарзда, юксак онглилик ва мустаҳкам интизом асосидагина ҳал қилиш мумкин.

А. А. Ионин кўпгина касбдош ўртоқлари каби Биринчи майга ўзининг новаторлик совғасини тайёрлади — «ЗИЛ» юк машиналарини ремонт қилиш жараёнини енгиллаштирадиган манипуляторни ишлаб чиқди ва ясаб берди.

Майдонда Москва «Парижская коммуна» пойабзал фабрикасининг оппоқ олма гулларига бурканган эмблемаси кўзга ташланади.

Корхона коллективини новатор коллектив деса бўлади. Фабрика корпусларида вужудга келган кўпгина янгиликлар кейинчалик бутун тармоқнинг мулки бўлиб қолди. Ишлаб чиқариш ходимлари олимлар билан мустаҳкам ҳамкорликда резервларни доимо қидирмоқдалар. Техника тараққиётининг мураккаб проблемаларини ҳал қилмоқдалар. Бу йилги Биринчи майда ҳам «Парижская коммуна» ўз анъанасига содиқ: бу ерда янги асбоб-ускуналар билан таъминланган янги ишлаб чиқариш корпуси ишга туширилди.

Унинг коллективи ленинча коммунистик шанбалик кунида биринчи жиддий имтиҳондан ўтди — зарбдор вахтанинг умумий натижасига салмоқли ҳисса қўшди. Корхонада тежаб қолинган хом ашёдан 31 минг жуфт кўркам, модали пойабзал тайёрланди.

Фабрика заготовкачиси Л. Н. Подинова намойишга чиқар экан, кўкрагига қизил бант ва депутатлик нишонини тақиб олган эди.

— Партия Марказий Комитетининг Биринчи май арафасида бўлиб ўтган Пленумида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ошириш, сифатини яхшилаш, турларини кўпайтириш вазифаси жуда ўткир қилиб қўйилди, — деди у. — Енгил саноат ва маиший хизматни ривожлантиришнинг комплекс программаси белгиланди, бу программа яқин вақт ичида тасдиқланади. Пойабзалчи бўлганим, маҳаллий Советнинг депутати эканим сабабли бу программа мен учун ҳам ишлаб чиқариш, ҳам ижтимоий фаолиятимнинг асоси бўлиб қолади. Бу программани муваффақиятли амалга ошириш учун ҳозирнинг ўзида, йил охиридаёқ янги беш йилликка дадил қадам қўйишга ҳозирлик кўриш лозим. Янги беш йилликни бажариш соҳасидаги вазифаларни партия XXVII съезди белгилаб беради.

Бу фикрлар ишчилар ва олимларнинг, маиший хизмат конструкторлари ва ходимларининг фикр-ўйларига ҳамоҳангдир. — Москва меҳнат аҳлининг барча намояндалари бир сафда намойишда қатнашмоқдалар. Қишлоқ учун мутахассислар тайёрлайдиган етакчи «ўқув штаби» — Тимирязев академиясининг мутахассислари минбарда турган кишиларни табриклаб ўтадилар. Бу илм-фан даргоҳи бошқа илмий марказлар билан биргаликда СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга кўпроқ ҳисса қўшишнинг самарали йўлларини ишлаб чиқмоқда.

1961 йилги Биринчи май намойишида Ватаннинг шонли ўғил ва қизлари қаторида фахрий минбарларда турганлар орасида планетамизни космосдан кўрган ер юзидаги бирдан бир инсон бор эди. Энди интернационал коллектив бўлиб қолган гагаринчилар отряди сафларида етмишга яқин космонавт бор. Отряд ветерани, ҳозир космонавтлар тайёрлаш маркази бошлиғининг ўринбосари А. А. Леонов бу йил бирданига учта юбилейни — отряд тузилган куннинг чорак асрини, ўзининг биринчи бўлиб парвоз қилганлиги ва очиқ космосга чиққанлигининг 20 йиллигини ҳамда «Союз» — «Аполлон» учиши вақтида Совет ва Америка халқлари космосда қўл бериб омонлашган куннинг ўн йиллигини нишонлайди.

Халқаро муносабатлар тарихида ҳали мисли кўрилмаган ўша иш ҳаммани қувонтирган ва планетанинг тинч келажагига умидни кучайтирган эди, — дейди Алексей Архипович. Икки улуғ давлатнинг космонавтлари ер курраси узра кўтарилиб чўққига қийинчилик билан чиққандек бўлдилар, ўша чўққидан ҳамкорликнинг кенг уфқлари очилган эди. Ўзгаларнинг айби билан тўхтаб қолган тинч ривожланишни Совет ва Америка халқлари давом эттиришларига ишонамиз. Жаҳон афкор оммасининг қисуви остида, АҚШдаги урушга қарши ҳаракатнинг тазйиқи остида АҚШдагилар хатарли «самовий урушлар» туманидан қутулиб, кўзлари равшан тортган пайтда шундай бўлиши турган гап.

А. А. Леонов шоду хуррам намойишчиларнинг колонналарига қараб туриб, сўзида давом этди:

— Биз, совет космонавтлари бизнинг «самовий майдонимиз», — Ерда аввалгидек маром билан ишлайверамиз. Бунинг учун космонавтлар тайёрлаш марказининг ўқув хоналарида ҳамма нарса — компьютерлар, лазер спектрометрлари, ноёб фотоаппаратлар бор. Бизнинг орбитадан оператив маълумотлар беришимизни геологлар билан балиқчиларгина кутаётганлари йўқ. Энди биз ҳосил учун ишлаяпмиз. Деҳқонлар ва мелиораторлар, балиқ хўжалиги мутахассислари ва аграр-саноат соҳасининг бошқа меҳнатчилари космик техникани озиқ-овқат индустрияси технологиясини такомиллаштиришнинг ишончли воситаси деб биладилар. Бу эса космонавтларнинг КПСС Марказий Комитети апрель Пленумида илмий изланиш самарадорлигини ошириш тўғрисида қўйилган вазифага меҳнат билан берган жавоби бўлади.

Ҳамманинг кайфияти яхши, байрам намойишларининг доимий йўлдоши — қўшиқ янграйди...

— Яхши қўшиқ инсонга доимо керак, солдатга эса айниқса керак, Совет Армиясининг А. В. Александров номидаги қўш Қизил Байроқ орденли академик ашула ва рақс ансамбли бадиий раҳбари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР халқ артисти В. А. Александровнинг бу сўзларида ҳозирги фикр-ўйлар ҳам, ўтмиш хотиралари ҳам ифодаланган. — Шоир Михаил Светлов жангда қўшиқ энг олдинги окоп олдида комиссар бўлиб қад кўтаради, деб айтгани тасодифий ҳол эмас. Уруш йилларида илҳомбахш қўшиқлар кўплаб тўқилди, бироқ Василий Лебедев-Кумач сўзларига Александр Александров ёзган «Муқаддас уруш» қўшиғи алоҳида ўрин олади. Бу қўшиқ урушнинг тўртинчи куни пойтахтнинг Белоруссия вокзалида шу ансамбль ижросида биринчи бор янграган эди...

— Ташвишли шовқин сурон авжга минган ва одамлар билан лиқ тўла вокзал умр бўйи эсимдан чиқмайди, — дейди генерал ва композитор. — Одамларнинг шовқини, қисқа-қисқа ҳарбий командалар берилар, гўё биз артистлар билан ҳеч кимнинг иши йўқдек туюларди. Мана, отам дирижёрлик таёқчасини кўтариши билан қўшиқ ҳамма ёқни тутиб кетди, зал сув қуйгандек жимжит бўлиб қолди. Ўтирган кишилар ўринларидан туришди. Худди давлат гимни чалинаётгандек эди. Кейин жангчиларнинг илтимосларига биноан ансамбль қўшиқни қайтадан ижро этди. Қайта-қайта илтимослар туша бошлади... Уруш йилларида ансамбль бир ярим мингтадан кўпроқ концерт берди.

Шўх тарона — байрамнинг жарангдор қатнашчиси. Колонналар узра яна халқ севган ва тилдан қўймайдиган ёқимли қўшиқлар янграйди...

Бизнинг мамлакатимизда Ғалабанинг даҳшатли қуроли ҳам, ёшлар ва студентларнинг Москвада ўтказиладиган XII жаҳон фестивали рамзи ҳам машҳур қўшиқдаги битта ном билан «Катюша» деб аталган.

«Компрессор» заводининг вакиллари реактив қурилма макетини ва гулдор қалпоқли қўнғир соч қизча тасвирини майдондан кўтариб ўтадилар.

— Урушнинг дастлабки кунларида, — дейди фронт йилларининг зарбдори А. А. Кузнецов, — бизнинг олдимизга қуролнинг янги тури — машҳур «Катюша» ишлаб чиқаришни жуда қисқа муддатда ташкил этиш вазифаси қўйилди. Бир ойдан сал кўпроқ вақт ўтгач, душман бу қуролнинг яксон этувчи зарбаларини сеза бошлади...

Коллектив тинчлик давридаги беш йилликлар вазифаларини ҳам фидокорона ҳал этишга интилмоқда. Бизнинг корхонамиз индустрия ва қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун замонавий совутиш ускуналари ишлаб чиқариш байроқдори деган меҳнат шуҳратини қозонди.

Ветераннинг фикрларини ёш бригадир Геннадий Новиков давом эттирди:

— Менинг тенгдошларим фестивалда қатнашиш ҳуқуқини олиш учун ўтказилаётган мусобақада чинакам ғайрат-шижоат, ижодкорлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Бизнинг мақсадларимиз аниқ ва равшан — кўп киши анжуман очиладиган кунгача шахсий беш йиллик топшириқларини барвақт бажаришга, фестиваль кунларида илгаридан тежаб келинган хом ашё ва материаллар билан ишлашга қарор берган.

Москвада бўладиган учрашув планетанинг келгусидаги соҳиби бўлган авлоднинг ёрқин байрамига айланади. Айни вақтда у тараққийпарвар ёшларнинг жанговар кўриги, ёшлар жипслашиб, инсониятнинг олижаноб идеаллари — тинчлик, демократия, социал тараққиёт учун курашдаги куч-ғайратларни кўпайтиришга азму қарор берганликларини айтадиган мўътабар минбар ҳам бўлади.

Тантананинг фахрий меҳмонлари орасида — фестиваль халқаро тайёргарлик комитети доимий комиссиясининг аъзолари бор. Улар Ер куррасининг турли жойларидан келган бўлсалар ҳам, ёшларнинг Москвадаги байрамини, БМТ эълон қилган Халқаро ёшлар йили доирасидаги энг муҳим воқеалардан бири бўлган шу фестиваль муваффақиятли ўтказилиши учун ҳамма ишни қилишдан иборат муштарак муддао билан бирлашганлар.

— Совет пойтахтидаги бугунги гўзал байрамнинг мазмунини «Бирдамлик» сўзи билан ифодалаш мумкин, дейди сальвадорлик Эстебан Карденас. — Бу сўз ёшлар анжуманининг шиорида ҳам биринчи ўринда турганлиги тасодиф эмас.

— Совет кишиларининг, Ер юзидаги барча холис ният тарафдорларининг бирдамлиги ҳаққоний ишимизнинг тантанасига янги куч билан ишонч бахш этади, — дейди суҳбатга аралашиб, никарагуалик Иван Ромеро. Москвадаги Биринчи май намойишида бўлгани каби фестиваль кунларида ҳам меҳнат аҳлининг Ер юзида халқлар тинчлиги ва бахт-саодатини ҳимоя қилувчи қудратли овози баралла янграшига ишончимиз комил.

— Жаҳон социализми, халқаро пролетариат ва миллий озодлик ҳаракатининг иттифоқи мустаҳкамланаверсин! — КПСС Марказий Комитетининг Биринчи май чақириқларидаги бу сўзлар майдон узра янграйди.

Тинчлик, социал адолат кучлари, социализм кучлари енгилмасдир. Москваликлар Қизил майдондан тантанали юриш билан ўтиб, партия билан биргаликда унинг доно раҳбарлигида мураккаб бунёдкорлик вазифаларини ҳал этишга, Ер юзида энг одилона тартиб — коммунизм ишининг тантанасига кўпроқ ҳисса қўшишга муттасил интилаверишларини изҳор қилдилар.

...Биз Қизил майдон билан қисқа муддатга хайрлашамиз. Биринчи май байрам эстафетасини Буюк Ғалаба кунига топширади.

Қизил майдондан репортаж олиб борган ТАСС махсус мухбирлари:

Л. ЕРМАКОВА,
А. БЕЛИКОВ,
М. БОРОДИНЯ,
Ю. БУРЯК,
В. КУЛИКОВ,
В. ПЕТРУНЯ.

ЛЕНИН НОМИ БИЛАН— ЯНГИ ЗАФАРЛАР САРИ

(Боши 1-бетда).

Минбарларда турган кишилар намойишчиларнинг дастлабки колонналарини давомли қарсаклар билан кутиб оладилар. Майдонда намойишни бошлаб берган кишилар орасида Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Улуғ Ватан урушининг ветеранлари бор. Гитлерчилар фашизмига қарши жангнинг бутун оғирлигини ўз зиммаларига олган бу кишиларнинг хотирасида зафарли 45-йил манзаралари асло сўнмайди. Бугунги кунда ҳам уруш қатнашчилари ишлаб чиқариш илғорларининг, планетада тинчликни мустаҳкамлаш учун энг актив курашчиларнинг сафларида бормоқдалар. Уларнинг эсдаликлари, суҳбатлари ёшларга ер юзида тинчлик ва ҳаёт бўлсин деб кўрсатилган умумхалқ жасорати улуғворлигини яна ҳам чуқурроқ тушуниб олишларида ёрдам бермоқда.

— Биз Ватанни севишни ва душмандан нафратланишни билар эдик, — деди Совет Иттифоқи Қаҳрамони Степан Петрович Ильин. — Биз ғоят катта қурбонлар эвазига фашизм вабосини даф этдик, Ватанимизни босқинчилардан озод қилдик, кўпгина Европа мамлакатларини фашизмдан тозаладик. Биз ўшанда фожиа такрорланмаслиги учун ҳамма ишни қилган эдик. Аммо ҳозир дунё яна нотинч бўлиб қолди. Қўшма Штатлар бошчилигидаги империализм жаҳонни термоядро ҳалокатига дучор қилишга уринмоқда. Шу боисдан халқлар хавфсизлиги учун курашда кучларни кўпайтириш, Ватанимизнинг мудофаа қудратини ҳар томонлама мустаҳкамлаш керак. Ленин партияси бизнинг ҳаммамизни ана шунга йўналтирмоқда. Мен ёшларга зеҳн солиб, улар билан тез-тез суҳбатлашиб тураман ва бизнинг ишимиз ишончли қўлларда эканлигига аминман.

Тошкент саноат корхоналарининг коллективлари буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган меҳнат вахтасида эришган муваффақиятлари тўғрисида рапорт бермоқдалар. Ўзбекистон пойтахтининг саноати тўрт ойлик социалистик мажбуриятини Биринчи майгача бажарди, пландан ташқари 15 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди, меҳнат коллективлари шунингдек меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент ўстиришга эришдилар.

Намойишчиларнинг колонналари узра меҳнатда куч-ғайратларини оширишга, беш йилликнинг тугалловчи йили учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишига эришишга, интизом ва тартибни мустаҳкамлашга, КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумининг қарорларига амалий иш билан жавоб қайтаришга даъват этувчи транспарант ва шиорлар кўзга ташланади. Кўпгина намойишчиларнинг қўлларида Ўзбекистон диёрининг асосий бойлиги — пахта чаноғи бор эди. Тошкент саноат корхоналари қишлоқ меҳнаткашлари учун тракторлар, пахта териш машиналари ва бошқа техника ишлаб чиқаришни йил сайин кўпайтирмоқдалар, уларнинг пухталигини оширмоқдалар.

Беш йилликнинг ёш гвардиячилари байрамона безатилган майдонда ветеранлар билан бир сафда бормоқдалар. «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғорлари орасида механика-йиғув цехининг созловчиси Ҳасан Қодиров бор. У меҳнат қилаётган хўжалик ҳисобидаги бригада ўзига бириктирилган барча станок ва агрегатларнинг амалда узлуксиз ишлашига эришди.

Ҳасан — ота-бобоси деҳқон ўтган оилада вояга етиб, меҳнат ресурслари ортиқча бўлган Риштон районидан Тошкентга келган эди. Ишни бундан беш йил муқаддам токарнинг шогирдлигидан бошлаб, касбни тез ўзлаштириб олди, Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтди. Ҳозир В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг кечки бўлимида ўқимоқда.

— Менинг ишим мароқли, ижодий ишдир, — дейди ёш тракторсоз. — Биз ўртоқларимиз билан бирга доимо резервларни қидириб топиб, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштирмоқдамиз. Пландан ташқари ишлаб чиқарилган тракторлар ва прицепларда, завод маҳсулот етказиб бериш планларини муддатидан илгари бажарганлигида менинг меҳнат улушим ҳам борлигини англаш қувончлидир. Ҳозир коллектив ғоят баланд руҳ билан яшаб, меҳнат қилмоқда — тез орада буюк Ғалабанинг 40 йиллиги нишонланади. Зарбдор вахта кунларида энг юқори меҳнат унумдорлигига эришишни уруш ветерани — отам олдидаги, унинг фронтдан қайтиб келмаган уч оға-иниси олдидаги, дунёни гитлеризмдан ҳалос этган барча кишилар олдидаги бурчим деб ҳисоблайман. КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг қарорлари бизни шунга даъват этмоқда.

Байрам колонналарида ёшлар кўп. Москвада бўладиган ёшлар ва студентлар XII жаҳон фестивалининг ранг-баранг эмблемалари майдондан кўтариб ўтилмоқда. Тошкент ёшлари ҳам шу анжуманга меҳнат совғаларини ҳозирламоқдалар. Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасидан Светлана Тупаева билан Галина Анопа бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари Биринчи май арафасида тўрт ойлик мажбурият муддатидан илгари бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди. Шу билан бирга бу бригадалар маҳсулот аъло сифатли ишлаб чиқарилишига эришди.

Майдонга бинокорлар кириб келишади. Улар йил сайин Ўзбекистон пойтахтини тобора кўркамлаштириб, янги метрополитен линияларини ётқизмоқдалар, уй-жой биноларини барпо этмоқдалар. Кўпгина бригадалар ягона наряд асосида ишлашга ўтишди. «Жилстрой» трестидан Раиса Абдураҳмонова бошлиқ илғор монтажчилар коллективи шулар жумласидандир. Бригада йиллик планни 7 ноябргача бажариш, пландан ташқари битта турар-жой биносини пардозлаш ишларига тайёр қилиб топширишдан иборат белгиланган мақсад сари ишонч билан бормоқда. Бу коллективда кунлик иш унуми салкам 130 процентни ташкил этмоқда.

— Ҳозир биз иш сифатига алоҳида эътибор бермоқдамиз, — дейди монтажчилар бригадири. — Резервларимиз ҳали оз эмас, меҳнат унумдорлигини ўстириш учун бундан буён ҳам имкониятларни сабот билан излаб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XIX пленумларининг қарорлари талаб этаётганидек материалларни оқилона сарфлаш учун курашаверамиз. Яна шуни ҳам айтмоқчиманки, бизнинг касбимизни энг тинч касб деса бўлади, биз узоқ йилларга мўлжаллаб бинолар қурамиз. Мана шу байрам куни ҳам жонажон партия билан Совет ҳукуматининг тинчликсевар ташқи сиёсатини қизғин маъқуллашимизни яна бир бор билдирамиз.

Намойишчиларнинг колонналари узра Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига, бунёдкор халқимиз шарафига айтилган табрик сўзлари янграйди. Намойиш қатнашчилари барча мамлакатлар меҳнаткашларининг бирлиги ҳамда бирдамлигини сақлаш ва ривожлантиришга, ер юзида тинчлик таянчи—севикли Ватанимизнинг қудратини шавкатли меҳнат билан кучайтиришга қилинган даъватларга қизғин қўшиладилар.

Маҳаллий саноат ва енгил саноат корхоналарининг меҳнатчилари, маиший хизмат, савдо, коммунал хўжалик ходимлари минбарлар олдидан ўтиб борадилар. Уларнинг бутун куч-ғайрати совет кишиларининг ортиб бораётган талаб-эҳтиёжларини тўлиқроқ қондиришга, халқ учун молларнинг сифатини, маиший хизмат даражасини тубдан яхшилашга қаратилгандир. Партиянинг ғоят муҳим ҳужжатлари улардан шуни талаб қилмоқда.

Халқ зиёлиларининг вакиллари майдондан ўтадилар. Улар орасида олий ўқув юртларининг, ҳунар-техника билим юртларининг муаллимлари, мактаб ўқитувчилари бор. Улар ҳозир умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш борасида қаттиқ иш олиб бормоқдалар. Мактаб ислоҳоти ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашни сифат жиҳатдан янги даражага кўтаришни талаб этмоқда.

Тошкент олий ўқув юртларида таълим олаётган чет давлатларнинг вакиллари ҳам студентлар билан бир сафда одим ташлаб бормоқдалар. Улар бизнинг мамлакатимизда зарур билимларнигина ҳосил қилиб қолмай, шу билан бирга интернационализм, пролетар бирдамлиги каби эзгу сабоқларни ҳам оладилар.

Тошкент меҳнаткашларининг Биринчи май намойиши улар улуғ Ленин васият қилганидек халқларнинг бузилмас дўстлигини мустаҳкамлашга, Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида ўз сафларини яна ҳам маҳкамроқ жипслаштиришга интилаётганликларини янги куч билан тасдиқлади. Байрам намойишининг қатнашчилари кўтариб ўтган юзлаб, минглаб транспарантлар партиянинг доно ички ва ташқи сиёсати қизғин маъқулланаётганлигини, мамлакат коммунистларининг навбатдаги анжуманини жамиятимизнинг социал ва иқтисодий тараққиёти барча соҳаларида салмоқли ютуқлар билан кутиб олишга азму қарор берилганлигини ифода этди.

Меҳнаткашлар халқаро бирдамлиги кунига бағишланган тантаналар бутун кун бўйи давом этди. Байрам либосидаги шаҳар оқшомда мушакбозликдан нурафшон бўлди.

О. ОСИПОВ,
С. ФЕНЮТИН,
ЎзТАГ мухбирлари.

◆ ТОШКЕНТ. 1985 йил, 1 Май. Пойтахтнинг бош майдонидаги меҳнаткашлар вакилларининг намойишида.

(ЎзТАГ, С. Маҳкамов, В. Молгачев фотолари).

ОБЛАСТИМИЗДА БАЙРАМ ШОДИЁНАЛАРИ

Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Май байрами областимиз шаҳар ва районларида ҳам кенг нишонланди. Меҳнаткашлар вакилларининг байрам тантаналарида партия ва халқимизнинг бирлиги ёрқин намоён бўлди.

АНГРЕН

Шаҳарнинг Ленин номли майдонида ёш барабанчиларнинг тантанавор куйлари янграб, намойиш бошланаётганлигидан далолат берди. Бирин-кетин қирмизи алвон байроқлар кўтарган меҳнаткашлар колонналари майдонга кириб кела бошладилар.

Керамика комбинати ишчилари майолди социалистик мусобақасида ғолиб бўлдилар. Улар пландан ташқари 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Завод коллективи қаҳрамон шаҳарлар меҳнаткашларининг 4 май куни Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусини қўллаб-қувватлади. Улар шу куни смена топшириқларини ошириб бажаришга, пландан ташқари бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

9-шахта коллективининг ҳам мақтаса арзигулик ютуқлари бор. Улар беш ойлик планни ортиғи билан бажардилар. Пландан ташқари 4 минг тонна кўп кўмир ишлаб чиқардилар.

Техника тараққиёти, илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга жорий қилиш эвазига юқори натижаларга эришаётган яна бир коллектив «Резинотехника» заводидир. Шу йилнинг ўзида ўндан ортиқ янгилик ишлаб чиқаришга жорий қилиниши натижасида бир неча минг сўмлик иқтисодий самара олинди.

Намойишдан сўнг меҳнаткашлар оромгоҳларда, халқ сайлларида иштирок этдилар. Саноат корхоналарининг вокал-чолғу ансамбллари байрамга атаб тайёрлаган тинчлик, бахт, меҳнатни шарафловчи куй-қўшиқлари барчага манзур бўлди.

ОЛМАЛИҚ

Эрталаб соат 10. Парадлар хиёбони байрамона безатилган. Ранг-баранг транспарантларда Биринчи Май, КПСС XXVII съезди ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақа самаралари ўз ифодасини топган. Намойишчилар колоннасини физкультурачилар бошлаб беришди. Сўнгра майдонга Улуғ Ватан уруши иштирокчилари кириб кела бошладилар. Уларнинг кўксини безаб турган меҳнат ва жанговар шон-шуҳрати нишонлари жанггоҳларда ва ишлаб чиқаришдаги жасоратларидан далолат бермоқда.

Намойишчилар колоннаси сафида 354-кўчма механизациялашган колонна бунёдкорлари боришмоқда. Улар байрамга муносиб совғалар билан келишди. Шу йилнинг биринчи кварталида 15 минг 370 квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилди. Замонавий, барча қулайликларга эга бўлган бу бинолардан бир нечтаси кимёгарлар шаҳарчасида қад кўтарди.

Яқинда шаҳарнинг яна бир корхонаси — рух заводи коллективи катта муваффақиятга эришди. СССР рангли металлургия министрлиги тармоғидаги корхоналарнинг ўзаро социалистик мусобақасида фахрли иккинчи ўринни эгаллаб, кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти билан тақдирланди.

ЧИРЧИҚ

Кимёгарлар, металлурглар, энергетиклар колонналари эрта тонгдан В. И. Ленин номли майдон томон оқиб кела бошлади. Колонналар узра ҳилпираётган байроқлар ял-ял товланиб турибди. Чирчиқ шаҳри шонли анъаналарга бой. Ҳар йили шаҳардаги байрам намойишини уруш ветеранлари ва ишлаб чиқариш илғорлари бошлаб берадилар. Мана бугун ҳам улар майдон бўйлаб дадил қадам ташлаб боришяпти.

Чирчиқликлар байрамни меҳнатда катта ютуқлар билан кутиб олишди. «Ўзбеккиммаш» заводида Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Абдужаббор Шерматов меҳнат қилади. У бошлиқ бригада байрам арафасида беш йиллик планини бажарди. Бригада аъзолари смена топшириқларини 125—130 процентдан ошириб бажаришмоқда. Улар ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг 98,6 проценти биринчи тақдимдаёқ юқори сифат билан қабул қилиняпти. Яна бир комсомол-ёшлар бригадаси заводнинг фахри ҳисобланади. Унга илғор ишчи Георгий Огай бошчилик қилади. У бошлиқ бригада ҳам юқори меҳнат кўрсаткичлари билан ишламоқда. Коллектив меҳнат арафасида беш ойлик планни ортиғи билан бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

БЎКА

Қирмизи байроқлар, Май ва Меҳнатни шарафловчи транспарантларга безанган майдонда музика садолари янграйди. Владимир Ильич Ленин ҳайкали олдидан меҳнат ва уруш ветеранлари, колхозчилар доҳийга, Коммунистик партияга чексиз ҳурмат ва эҳтиром билан ўта бошладилар. Улар сафини Улуғ Ватан уруши иштирокчилари бошлаб бордилар.

Районда 2 мингга яқин Улуғ Ватан уруши иштирокчиси истиқомат қилади. Улар доим ардоқда.

ПИСКЕНТ

Намойишга пахтакорлар, боғбонлар, соҳибкорлар, чорвадорлар ўз оилалари билан чиқдилар. Улар орасида оталарининг шонли анъаналарини давом эттираётган ёшлар, мактаб ўқувчилари, ҳунар-техника билим юртининг талабалари ҳам бор.

Пискентликлар КПСС XXVII съездини катта меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг йўлга қўйганлар. Улар бугунги кунда далаларда, фермалар ва бошқа жойларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Район аҳолисининг турмуш маданияти ҳам йилдан-йилга яхшиланиб бормоқда. Байрам арафасида кўплаб колхозчилар янги уйларда ҳовли тўйларини ўтказишди.

Далалардаги фидокорона иш кунидан сўнг колхоз клубларида, маданият саройларида бадиий ҳаваскорлик коллективлари ижросидаги куй-қўшиқлар янгради.

КОММУНИСТИК

Марказий кўча бўйлаб ўтиб бораётган колонналарнинг ниҳояси кўринмайди. Улар орасида пахтакорлар, чорвадорлар, қурувчилар бор. Намойишчилар кўтариб олган плакат ва транспарантларда зиммага олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш, иш вақтидан унумли фойдаланиш, меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш ҳақидаги шиорлар, мурожаатномалар бор. Май байрамига қадар барча хўжаликларнинг пахта майдонларида тўла гектарлар ҳосил қилишга ҳаракат қилинди. Ҳозир хўжаликлар ғўзаларга дастлабки ишлов бериш билан бандлар.

ҒАЛАБА

Майдонга барча иттифоқдош республикаларнинг байроқлари олиб кирилади. Ўқувчилар енгил ҳаракатлар билан Май, Меҳнат, Тинчлик деган сўзларни ёздилар. Бу йилги байрамга ғалабаликлар ёруғ юз билан келишди.

«Оқ олтин» ижодкорлари яқинлашиб келаётган Ғалаба байрамини янада юксак ютуқлар билан кутиб олишга аҳд қилдилар. Улар намойишдан сўнг қизғин меҳнат қучоғига пахта далаларига йўл олдилар.

Байрам шодиёналари областимизнинг бошқа шаҳар ва районларида ҳам бўлиб ўтди. Намойиш ва митингларда меҳнаткашлар Коммунистик партия теварагига янада маҳкамроқ жипслашганликларини кўрсатдилар. Улар ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йили план ва топшириқларини муддатидан олдин бажариб, КПССнинг XXVII съездини муносиб ютуқлар билан кутиб олиш учун барча резерв ва имкониятларни ишга солишга азму-қарор қилганликларини изҳор этдилар.

СЎЗ—ТАЖРИБАКОРЛАРГА

ҲАР ТУПИНИ АСРАНГ, АВАЙЛАНГ

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИДАГИ С. СЕГИЗБОЕВ НОМЛИ СОВХОЗНИНГ И. ЗИМИН БОШЧИЛИК ҚИЛАЁТГАН БРИГАДАСИ ДЕҲҚОНЛАРИ ПАХТАДАН ЙИЛДАН-ЙИЛГА МЎЛ ВА СИФАТЛИ ҲОСИЛ ОЛИБ КЕЛИШЯПТИ

ҚИШЛОҚДА катта бўлдим. Ёшлигимданоқ пахтакорнинг оғир меҳнатини, кузда кўсаклар бирин-кетин тиш ёриб, далалар оппоқ тонгдек жилолангандаги қувончини, мўлжалдаги хирмонни уйиб, эл олдида юзи ёруғ бўлгандаги ҳаяжонининг гувоҳи бўлдим. Шунинг учунми бу касбга қаттиқ меҳрим тушди. Мактабни битиргач дастлаб тажрибали деҳқон Салим Усеинов бошчилик қилаётган бригадада меҳнат қила бошладим. Менинг биринчи устозим ҳам Салим ака бўлди. У киши менга пахтачиликнинг сирларини, ўз тажрибаларини эринмасдан ўргатди. Ҳарбий хизматдан қайтгач, яна пахтачиликда меҳнат қила бошладим. Энди тажрибам анча ошиб қилаётган ишимдан кўнглим тўлмоқда эди. Ана шундай кунларнинг бирида мени қолоқ бригадага бошлиқ этиб тайинлашди. Бригада ерларини айланиб чиқдим. Бу ерда жуда кўп иш қилиш керак эди. Устозим Салим Усеиновдан яна маслаҳат олдим. Хуллас, ишга киришиб кетдик. Бригада аъзолари билан тил топишдим. Ерларни экишга тайёрлашда, озиқлантиришда, ҳар бир агротехник тадбирнинг ўз муддатида ва сифатли бажарилишига асосий эътиборни қаратдик. Қолоқлик «жонига» теккан коллективимизнинг ҳар бир аъзоси астойдил тер тўкди. Натижа чакки бўлмади. Дастлабки йилиёқ ҳар гектар ердан 34,1 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олдик.

...Мана шунга ҳам йигирма уч йил бўлди. Шу давр ичида бирон йил ҳам план ёки мажбуриятларимизни бажармасдан қолмадик. Лекин қийинчиликлар бўлди. Уларни фидокорона меҳнатимиз билан енгдик. Баъзан мендан муваффақиятларимизнинг сирини сўраб қолишади. Ана шунда бу саволга «меҳнат қилган албатта хирмон уяди» деб жавоб бераман.

Ҳақиқатан ҳам деҳқон ҳамиша изланиши керак. У илғор тажрибаларни, янгиликларни, фан-техника ютуқларини қўлланмас экан, олға силжиши қийин. Шу ўринда баъзи мисоллар келтирмоқчиман. Бригадамизда етиштирилаётган пахтанинг таннархи анча юқори эди. Шунда моҳир механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Владимир Тюпко билан учрашдим. Унга мақсадимни айтдим. Ана шунда у менга механизацияни кенг қўлланишни, шу тариқа ҳам қўл меҳнатини, ҳам пахта таннархини камайтириб боришни маслаҳат берди. Хуллас, унинг тажрибасини синчиклаб ўрганиб, ўз бригадамда татбиқ этдим. Шунингдек, меҳнаткашларнинг иш унуми юқори бўлишига тажрибали бригада бошлиғи Зиёвиддин Толиповнинг ёрдамида эришдим. Чунки Зиёвиддин ака ҳар бир деҳқон билан чин дилдан суҳбатлашар, унинг қалбига йўл топиб, ишга жалб этарди. Шунинг учун бўлса керак, ўша даврда районимизда ундан мўл ҳосил оладиган деҳқон кам эди.

Ўнинчи беш йилликнинг охири, ўн биринчи беш йилликнинг бошларида бўлимимизда ҳосилдорлик пасайиб кета бошлади. Қўшимча бир қатор тадбирларни амалга оширдик. Фойдаси бўлмади. Ғўзага касал тушиб кетаверарди. Бунинг объектив сабаби ҳам бор эди, албатта. Экин майдонларимизда сизот суви ер юзасига яқин жойлашган. Бундай майдонларда пахтадан мўл ҳосил олишнинг ўз омиллари бор. Лекин қанча ҳаракат қилмайлик ишда бурилиш бўлмасди. Ана шунда хаёлимга бундай мураккаб майдонларга мос пахта навини экиш керак, деган фикр келди. Шундай қилиб, ўз бригадамда «АН-Боёвут-2» навини синовдан ўтказдим. Янглишмаган эканман. Ҳосилдорлик бир йилдаёқ кескин кўтарилди. Энг муҳими асосий пахтамизни юқори сортларга сотдик. Давлатга пландаги 194,6 тонна ўрнига 200 тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилнинг 90 проценти машиналар ёрдамида териб олинди.

1985 йилни бригадамиз меҳнаткашлари зарбдор йил деб эълон қилишган. Мақсадимиз ўн биринчи беш йилликни меҳнатда салмоқли натижалар билан якунлаб КПССнинг бўлажак XXVII съездини муносиб кутиб олишдир. Бунга ўтган йилнинг кузиданоқ мустаҳкам замин ҳозирлаганмиз. Сифатли тайёрланган майдонларга 4,5 иш кунида чигитни экиб олдик. Бу тадбирни бригадамизнинг тажрибали механизатори Рустам Мамутов амалга оширди. Бугун далаларимизда бўлсангиз бир текис униб чиққан ғўза ниҳолларини кўриб кўзингиз қувнайди. Эндиликда тўла гектарлар учун кураш кетяпти. Бизнинг шароитимизда ҳар гектар ерда ўртача 130—140 минг туп кўчат қолдириш яхши самара беради.

Мўл ҳосил етиштириш бир кишининг иши эмас. Бунинг учун ҳамма жон куйдириши лозим. Ана шундагина ҳар бир агротехник тадбир ўз вақтида ўтказилади. Коллективимиз аъзолари ана шундай меҳнат қилишяпти.

Бизда қатъий интизом йўлга қўйилган, чунки интизом бўлмаган жойда ишда унум ҳам, қуним ҳам бўлмайди. Фараз қилиб кўринг, механизатор бир кун сабабсиз ишга чиқмаса, ғўзага ишлов бериш кечикиб кетади. Бу деган сўз ҳосилнинг етилиши камида бир ҳафта сурилди демакдир ёки сувчи ғўзани ўз вақтида суғормаса ҳосилнинг бир қисмидан айрилдик деяверинг. Бундан ташқари, масъулият деган ибора бор. Хўш, деҳқончиликда масъулиятни ҳис этиш дегани нима ўзи? Менимча, бу — ҳар бир кишидан ўзига топширилган ишни тўла ва сифатли бажариши билан белгиланади. Зеро, механизатор ғўза қатор ораларига ишлов бердим, деб сифатсиз юмшатса, ундан фойда йўқ. Ёки бўлмаса сувчи қўллатиб суғорса, бу ҳам яхшиликка олиб келмайди.

Бизнинг бригадамизда меҳнат қилаётган 11 нафар киши буни дилдан ҳис этади. Ҳар бир тадбирни бир ёқадан бош чиқариб, ҳамкорликда бажарамиз. Шунинг учун ҳам хирмонимиз йилдан-йилга юксалиб боряпти. Коллективимизнинг Умарали Усмонов, Борис Тарасов, Гулзия Абитова, Анна Салина, Гулзода Алиева, Минивер Абитова, Жамила Примова сингари фидокорлари ўз меҳнатлари, ғайратлари билан ютуқларимизга салмоқли ҳисса қўшяптилар.

Юқорида таъкидлаганимдек, бу йил «оқ олтин» хирмонимизни янада юксалтирамиз. 68 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта йиғиштириб олиш учун бутун имкониятларимизни ишга соламиз. Дастлабки меҳнат натижаларимиз мажбуриятимизнинг, албатта, уддасидан чиқишимиздан далолат бериб турипти.

И. ЗИМИН,
Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхоз бригадаси бошлиғи.

1. ЮКСАК СИФАТ ПОТОКЛАРИ

«Малика» трикотаж, Тошкент тикувчилик, чарм-галантерея ва спорт товарлари бирлашмалари, «Ғунча» тикувчилик фабрикаси партия, касаба союз ташкилотлари ва хўжалик раҳбарларининг меҳнат коллективларини иш жойларини аттестация қилиш, янги техника ва илғор технологияни, меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг бригада формаларини жорий этиш, моддий ва маънавий рағбатлантириш формаларини такомиллаштиришга сафарбар этиш бўйича олиб бораётган ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлари ишлаб чиқариш суръатларини пасайтирмасдан оммавий маҳсулот ишлаб чиқарувчи потокларда конструкцияси такомиллашган буюмлар тайёрлашни ўзлаштириш имконини берди. Юксак сифат потокларида тайёрланаётган маҳсулотлар аҳоли томонидан кўплаб харид қилинмоқда ва бундай маҳсулотларга рекламациялар тушмаяпти.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети шу корхоналар коллективларининг бу соҳадаги ибратли ишларини маъқуллади ва уни кенг ёйиш тадбирларини белгилади. Газетамиз редакцияси уларнинг маҳсулот сифатини яхшилаш, турларини кўпайтиришни йўлга қўйишда тўплаган тажрибаларини мунтазам ёритиб боради. Қуйида берилаётган мақолада «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида юксак сифат потокларининг ташкил этилиши қандай самара бераётганлиги ҳақида ҳикоя қилинади.

ТАШАББУСИ МАЪҚУЛЛАНГАН МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИ

«МАЛИКА» бирлашмаси республикада трикотаж буюмлари ишлаб чиқарувчи энг йирик корхона ҳисобланади. Буни тасаввур қилиш учун шуни айтиш кифояки, биргина ўтган йили бирлашма коллективи 14 миллион дона ички ва 11 миллион дона устки трикотаж кийимлари тайёрлаб, савдо шохобчаларига юборди. Ишлаб чиқарилиб, реализация қилинган маҳсулот ҳажми улгуржи нархларда 91 миллион сўмликни ташкил этди.

Бирлашмада сўнгги йилларда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш қатори сифатини яхшилаш ва ассортиментини кенгайтиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Шунинг учун ҳам давлат Сифат белгисига сазовор бўлган биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқариш йилдан йилга кўпайиб бормоқда. Айниқса, ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида бу йўналишда катта силжишга эришилди.

Коллектив «Янгилик» индекси билан маҳсулот тайёрлашни ҳам йилдан-йилга кўпайтирмоқда. Айниқса, сўнгги йилларда бунга эътибор кескин кучайтирилди. Чунки меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган эҳтиёжлари шуни тақозо этмоқда. Ўзининг бичими ва модаси кўпчиликка манзур бўладиган трикотаж буюмлари тайёрлашни ўзлаштириш, уларни харидорлар ҳукмига ҳавола этиш, маъқул бўлганларини кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш давр талаби бўлиб қолди. Шуни ҳисобга олиб, биргина ўтган йили «Янгилик» индекси билан савдо шохобчаларига етказиб берилган буюмлар 5 миллион 628 минг сўмликни ташкил этди. Бу планда назарда тутилганидан 1 миллион 128 минг сўмлик кўпдир. Айни вақтда маҳсулот сифатини яхшилашда ҳам муайян ютуқларга эришилди. Биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқариш жами буюмлар ҳажмида 76,2 процентга етди. Бу планда белгиланганига нисбатан икки процент кўпдир.

Ўтган йилги бундай ютуқлар беш йилликнинг якунловчи йилида янада мустаҳкамланмоқда. Биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқариш 76,8 процентга етказилди. «Янгилик» индекси билан харидорларга 3 миллион 820 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Бу — пландагидан 820 минг сўмлик кўпдир.

Бирлашма чеварлари маҳсулот сифатини яхшилашда бундай ютуқларга қандай эришмоқдалар! Унинг омиллари жуда кўп. Ушбу мақолада энг муҳимлари ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчимиз.

Бу соҳадаги ишлар аввало маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системасини жорий қилишдан бошланди. Бирлашмада бу муҳим техникавий тадбирга 1979 йилда киришилган эди. Шундан буён бу система муттасил такомиллаштириб борилди. Бу соҳадаги ишлар ҳамон давом этмоқда. Ҳозирги вақтда ҳам шу йўлда кўплаб ташкилий-техникавий тадбирлар амалга ошириляпти.

Маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини такомиллаштириш программаси бўйича амалга оширилган тадбирлар орасида юксак сифат потоклари (ЮСП) алоҳида аҳамиятга эга бўлди. Бундай потокларда маҳсулотнинг сифат кўрсаткичлари нисбатан анча юқори бўлмоқда.

— Юксак сифат потокларини ташкил этишдан олдин кенг миқёсда тайёргарлик ишлари олиб борилди, — дейди бирлашма партия комитетининг секретари Галина Арсентьевна Григорьян. — Потокда меҳнат қиладиган ишчилар учун техник ўқув ташкил қилинди. Улар бундай ўқувларда янгича таркибда ишлашнинг хусусиятлари билан таништирилди. Уларга қўшимча операциялар ўргатилди. Чунки у ёки бу сабаб билан ишчининг келмай қолиши оқибатида поток тўхтаб қолиши мумкин. Қўшимча операцияларни билганлар эса ҳамкасбларининг ўрнида ҳам бемалол ишлай оладилар.

Корхона маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари техник контролерларнинг малакасини ошириш юзасидан ҳам қатор чоралар кўрдилар. Уларнинг техник билим савияси янада яхшиланди. Контролерлар аттестациядан ўтказилди. Талаб даражасида ишлайдиганлари потокда қолдирилди. Бундан ташқари, асбоб-ускуналар профилактик текширувдан ўтказилди. Эскириб қолганлари янгилари билан алмаштирилди. Ҳозирги вақтда бирлашмадаги барча ЮСПлар асосан энг янги замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Уларда ҳаммаси бўлиб 154 та машина бор. Бу асбоб-ускуналарнинг 78 проценти бир—беш йилдан бери фойдаланиб келинмоқда. 19,4 проценти 6—11 йил давомида, 2,8 проценти 11—20 йилдан бери фойдаланиб келинаётган агрегатлардир. Энг сўнгги группага кирувчи 4 та қозонхона машинаси бор. Лекин улар эски бўлишига қарамай яхши ҳолатдалиги учун бемалол ишлатилмоқда.

Юқори сифат потокларидаги машина-механизмлар такомиллашган бўлса ҳам уларнинг техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш билан боғлиқ бўлган кўпгина тадбирлар ҳам амалга оширилган. Бу соҳада корхона рационализаторлари самарали изланиш олиб бордилар. Уларнинг таклифлари билан потокларнинг механизация даражаси янада оширилди. Бунда янгилик ихлосмандлари яратган кўплаб махсус мосламалар жуда қўл келди.

Потокларни кадрлар билан таъминлаш масаласига чуқур ёндошилди. Чунки сифати яхшиланган трикотаж буюмлари ишлаб чиқаришга мўлжалланган бундай потокларда тажрибали ишчи-хизматчилар кўпчиликни ташкил этиши керак эди. Шундай қилинмаса меҳнатни янгича ташкил этишнинг обрўсига путур етказилиши турган гап эди. Шунинг учун потоклар коллективларининг кўпчилигини 5—10 йилдан бери ишлаб келаётган трикотажчилар ташкил этишди. Ҳозирги вақтда бундай потокларда жами 234 киши ишламоқда.

Ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида юксак сифатли 6 та поток ташкил этилди. Аввало бичиш цехида шундай поток тузилди. Шу асосда маълум даражада тажриба тўпланди. Кейинги потокларни ташкил этишда ана шу тажриба ҳисобга олинди. Якунловчи йилда яна 4 та поток тузилиши назарда тутилган. Шу вақтгача 2 таси иш бошлади. Шундай қилиб потоклар сони 8 тага етди.

Бирлашма маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари поток — бригаданинг пудрат асосида ишлашини йўлга қўймоқда. Шунинг учун ҳам бригадирликка номзодларнинг қобилияти алоҳида ҳисобга олинди. Биринчи потокнинг тикувчилик-бичиш цехида ташкил этилиши, унга коммунист Ойпас Аглямованинг бригадир қилиб тайинланиши ҳам бежиз эмасди. Чунки бу цехда ишлаб чиқариш жараёнлари пухта ташкил этилган эди, Ойпас Аглямова эса энг тажрибали, ўз касбининг сирларини пухта биладиган, кўпчилик ўртасида обрў-эътибор орттирган, юқори малакали мутахассис эди. Рихси Юсупова, Раъно Ниёзова, Лена Юсуповалар бошчилигидаги потоклар коллективлари ҳам маҳсулот сифатининг яхши бўлишини таъминламоқдалар.

Потокларда ишлаётган трикотажчиларнинг аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришдан манфаатдорликларини оширишга қаратилган махсус Низом ишлаб чиқилди ва ҳозирги вақтда унга амал қилинмоқда. Шунга мувофиқ поток коллективлари ойлик планни тўла бажарса, ишбай асосида оладиган маошига қўшимча 40 процентгача миқдорда иш ҳақи олади. Ҳамма потоклар меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формаси асосида ишламоқда. Мукофотлар эса бригада советлари томонидан меҳнатда иштирок этиш коэффициентига қараб тақсимланмоқда.

Бирлашма коллективининг бутун куч-ғайрати муҳим вазифа — сифати яхшиланган маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш вазифасини ҳал қилишга қаратилмоқда. Трикотажчилар шу йўлда янги-янги резервлар ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, илғор иш усулларини қўлланиш, замонавий техника воситаларини кенгроқ жорий қилиш асосида ўн иккинчи беш йилликда «Янгилик» индекси билан буюмлар тайёрлашни жами маҳсулот ҳажмида 30 процентга етказишни режалаштиришган. Бу хайрли ишда уларга муваффақиятлар ёр бўлишига тилакдошмиз.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

ЧИРЧИҚДАГИ «Промтехмонтаж» бошқармаси ўзининг бунёдкорлик ишлари билан шаҳарда яхши танилган. Шуниси диққатга сазоворки бу коллектив қурувчилари барча объектларни барвақт фойдаланишга топшириш билан бирга уларнинг фақат «аъло» ва «яхши» баҳоларга қабул қилинишига эришмоқдалар.

Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида бу коллектив азаматлари 15 марта СССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги ва тармоқ касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлганлиги фикримизнинг далилидир. Шаҳар меҳнат коллективлари ўртасида Май байрамини меҳнат зафарлари билан кутиб олиш мақсадида ўтказилган мусобақада ҳам улар байроқдорга хос намуна кўрсатдилар: бошқарма монтажчилари беш йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар.

«ЧОРВАГА МЕҲР КЕРАК» МАҚОЛАСИ ЧОРВАДОРЛАР МУҲОКАМАСИДА

ИЛҒОР ТАЖРИБА—ҲАММАМИЗНИНГ МУЛКИМИЗ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетасининг 25 апрель сонида Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг донгдор сут соғувчиси Волида Мусаеванинг ишлари, илғор тажрибалари ҳақида ҳикоя қилувчи «Чорвага меҳр керак» сарлавҳали мақола эълон қилинган эди. Унда Волида Мусаеванинг тўплаган бой тажрибалари баён этилиши билан бирга ҳар бир колхоз ва совхозда чорвачиликни рентабелли тармоққа айлантириш, мўлкўл, сифатли маҳсулот етиштириш, хусусан, сут соғиб олишни кўпайтириш учун нималарга эътибор бериш зарурлиги ҳақида қимматли фикр-мулоҳазалар, тавсия ва таклифлар ҳам ўртага ташланган эди. Мақола газетхонларда, хусусан, чорва ходимлари ва мутахассисларида катта қизиқиш уйғотди. Мақола юзасидан Тошкент область партия комитети ҳам махсус қарор қабул қилди. Қарорда В. Мусаеванинг тажрибаларини кенг қўлланиш тавсия этилди. Редакциямизга В. Мусаеванинг тажрибалари кўпчилик учун фойдали эканлигини тасдиқловчи, унинг фикр-мулоҳазаларини қўллаб-қувватловчи хат-хабарлар ҳам кела бошлади.

ҚУНТ-ҲАФСАЛА БЎЛСА БАС

● ҲАҚИҚАТАН ҳам чорвага меҳр керак. Бунинг учун чорвадор ўз касбига эътиқод қўйиши, ҳалол меҳнат қилиб, тадбиркорлик билан иш юритиши лозим. Мен қарийб ўн тўрт йилдан буён соғувчилик қилиб келаман. Лекин бирор йил ҳам баъзи бир «рекордчи»ларга ўхшаб ҳар бош сигирдан 5—6 минг литрдан сут соғиб ололганим йўқ. Масалан, ўтган йили ўз қарамоғимдаги 18 бош соғин сигирнинг ҳар бошидан 3350 килограммдан сут соғиб топширдим. Ортиқой Ашурова, Манзура Ҳазратқулова, Махфурат Ҳақназарова сингари шогирдларим ҳам бу кўрсаткични 3100—3300 килограммданга етказдилар. Натижада фермамиз коллективи давлатга пландаги 800 тонна ўрнига 861 тонна сут топшириб, йиллик планни ортиғи билан адо этди.

Озгина қунт-ҳафсала бўлса, бундай ютуққа ҳар бир ферма коллективи эришиши мумкин. Бунинг учун соғувчилар сигирнинг феълини билиб, уни яхшилаб парваришлашлари керак. Мен ҳар куни эрталаб соат 5 яримда фермага келаман. Биринчи қиладиган ишим иш жойини тартибга келтириб, охурларга ем-хашак солишдан иборат бўлади. Сўнгра сигирлар елинини илиқ сув билан ювиб, массаж қилиб ийдираман. Соғишни бошлашдан олдин эса елин учида тўпланиб турган сутни соғиб ташлайман. Шундай қилинганда сутнинг сифати бузилмайди. Соғин тугагандан кейин эса елинда қолган сутни яна қўлда соғиб оламан. Чунки елинда қолган сут таркибида ёғ миқдори анча кўп бўлади.

Фермамиздаги сигирлар асосан «Тандем» аппаратлари ёрдамида соғиб олинади. Лекин мен биринчи марта туққан сигирларни олти ойгача қўлда соғаман. Сабаби дастлабки кезларда ёш сигирларнинг елини эластиклик хусусиятига эга бўлмайди. Бундан ташқари, аппарат сўрғичлари уларнинг елинига катталик қилади. Қўлланилса, мастит касаллигини келтириб чиқаради.

Мавриди келганидан фойдаланиб, хўжалигимиз соғувчилари дилидаги бир гапни айтиб ўтишни лозим деб билдим. Колхозимизда 1100 бошдан ортиқ қорамол, жумладан 324 бош соғин сигир бор. Бугунги кунда улар асосан 30—35 йил муқаддам қурилган эски ферма биноларида боқилмоқда. Шунинг учун ҳам кўпгина ишларни қўл кучи ёрдамида бажаришимизга тўғри келмоқда. «Эскисини ямагунча эгасининг эси кетади» деганларидек меҳнатимиз кўп бўляпти-ю, натижаси унча салмоқли бўлмаяпти. Айниқса бу йилги қиш чорвадорларимиз меҳнатини жуда мушкуллаштириб юборди. Агар хўжалигимиз раҳбарлари ферма биноларини реконструкция қилиб, замон талабига жавоб берадиган янги корпуслар қуриш хусусида жиддийроқ ўйлаб кўрсалар, айни муддао бўларди. Чорвадорларимизнинг иш унуми ортиб, маҳсулот етиштиришни янада кўпайтириш имконияти туғиларди.

М. ҲАТАМОВА,
Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз сут соғувчиси, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери.

ҲАМКОРЛИКДА ИШЛАЙЛИК

● ГАПНИНГ очиғини айтганда ҳамкасбим Волида Мусаеванинг чорвачиликни ривожлантириш, сигирлардан кўпроқ сут соғиб олиш борасидаги фикр-мулоҳазалари мени жуда ўйлантириб қўйди. Ҳақиқатан ҳам, ҳали бизнинг олдимизда зарбдор тармоқни жадал ривожлантириш, сигирлар маҳсулдорлигини оширишда жуда кўп вазифалар турибди. Мақола билан танишар эканман, ўзимнинг баъзи фикр-мулоҳазаларимни ҳам ўртоқлашишни лозим топдим.

Биринчи галда сигирлардан кўп ва серқаймоқ сут соғиб олиш соғувчининг тадбиркорлигига, ишбилармонлигига, тажрибасига боғлиқдир. Хўш, бизда ана шундай етук соғувчилар етарлими? Тўғри, республикамизда, областимизда донги кетган сут соғувчилар бор. Лекин уларнинг ўзи билан кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди. Шунинг учун ёшларни чорвадорлик касбига меҳр қўйишга, илғор соғувчилар бўлиб етишишларига ҳаракат қилишимиз керак. Бу эса бизнинг энг муҳим вазифаларимиздан бири.

Мен бу гапларни бекорга айтаётганим йўқ. Чунки айрим малакасиз соғувчиларнинг айби билан сигирлар касалланяпти, уларнинг соғин даври қисқариб кетяпти. Масалан, бир бош сигир мўлжалдаги 300 кун ўрнига 220 кун ҳам соғилмаяпти. Бу бир сигир муддатидан 80 кун илгари сутдан чиқиб кетди, деган сўздир. Бунга биринчи навбатда биз-соғувчилар айбдормиз.

Албатта, соғувчиларнинг тажрибасини ошириб бориш, уларнинг имконият даражасида ишлашлари учун шарт-шароит бўлиши ҳам керак. Афсуски, кўп ҳолларда хўжалик раҳбарлари, мутахассислар ўзларининг ана шу бурчларини унутиб қўядилар. Шундай раҳбарлар ҳам борки, улар фермаларга йиллаб қадам ранжида қилишмайди. Хўш, ана шундай ерда чорвачиликни жадал ривожлантириш мумкинми? Йўқ, албатта.

Менимча аввало, хўжалик раҳбарлари чорвачиликка жиддий эътибор беришлари керак. Волида Мусаева айтганидек, биринчи галда уларда чорвага меҳр бўлиши лозим. Мутахассисларнинг масъулиятини кескин ошириш керак. Улар соғувчилар, чорвадорлар билан ҳамкорликда меҳнат қилишсин. Бизларга зарур маслаҳат, йўл-йўриқлар беришсин.

Хўжалигимиз чорвадорлари сўнгги йилларда бу борада анчагина ютуқларга эришаётганликларини қувонч билан айтиш мумкин. Биз доимо бир-биримизнинг ишимизни кузатиб борамиз. Камчиликларга йўл қўйсак, биргаликда бартараф этамиз. Ҳар бир тадбирни маслаҳатлашиб амалга оширамиз. Натижаси ёмон бўлаётгани йўқ. Давлатга гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш борасидаги йиллик план ва мажбуриятларимизни бажариб келяпмиз. Биргина 1984 йилда қарамоғимдаги 19 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 3400 килограммдан ошириб сут соғиб олдим.

Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида янада юксак марраларни кўзлаб меҳнат қиляпмиз.

М. ПЎЛАТОВА,
Пискент районидаги Охунбобоев номли колхознинг сут соғувчиси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ШОИРИ УЙҒУН ТАВАЛЛУДИНИНГ 80 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТЕАТРДА ИЖОДИЙ КЕЧА

ЯҚИНДА Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрида Ўзбекистон ССР халқ шоири, республика Олий Советининг депутати Уйғун таваллудининг 80 йиллигига бағишланган ижодий кеча бўлиб ўтди. Кеча Ўзбекистон телевидениесининг ижодий коллективи ташаббуси билан уюштирилиб, унда пойтахтимиздаги ишлаб чиқариш корхоналарининг илғор ишчи ва хизматчилари, республикамизнинг бир қатор шоир, ёзувчи ва олимлари иштирок этдилар.

Ижодий кечани очган СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР халқ артисти Ёқуб Аҳмедов Уйғуннинг ўзбек совет адабиёти ва саҳна санъатимиз тараққиётига қўшган салмоқли ҳиссасини таъкидлаб, атоқли шоирнинг шеърларидан намуналар ўқиб берди. Сўнгра театрнинг актёрлари ижросида «Ибн Сино», «Зебуннисо», «Беруний», «Парвона» спектаклларидан парчалар намойиш қилинди.

Шундан сўнг таниқли хонандалардан Ғуломжон Ёқубов, Ҳожиакбар Ҳамидов, Қобилжон Юсупов ва Маҳбуба Ҳасановалар ижросида Уйғун шеърлари билан айтиладиган лирик қўшиқлар янграseverally.

Кеча ниҳоясида Уйғун адабиёт ва санъат ихлосмандларини қизиқтирган саволларга жавоб берди, ўзининг ижодий режалари билан ўртоқлашди.

Р. РАЖАБОВ.

ИНСТИТУТДА УЧРАШУВ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти маданият саройида Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган шонли Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган ижодий кеча бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети, республика Театр жамияти, Ёзувчилар, Композиторлар союзлари ва «Билим» жамияти ўзаро ҳамкорликда ташкил қилди. Учрашувда иштирок этган жангчи-санъаткор, шоир, композиторлар ҳамда собиқ фронт концерт бригадалари қатнашчиларини институт ректори С. Искандаров яқинлашиб келаётган Ғалаба байрами билан самимий табриклади.

Ўзбекистон ССР Театр жамияти правлениеси президиуми раисининг ўринбосари Б. Насриддинов Улуғ Ватан уруши йилларида яратилган санъат асарлари, жанггоҳларда кўрсатилган маданий хизмат ҳақида қизиқарли мисоллар билан сўзлаб берди.

Шундан сўнг СССР халқ артистлари Ҳалима Носирова, Наби Раҳимов, Галия Измайлова, таниқли композиторлардан Манас Левиев, Матниёз Юсупов, Ўзбекистон ССР халқ артисти Обид Толипов, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Туроб Тўла сўзга чиқиб, санъаткорларнинг уруш йилларидаги самарали ижоди, улуғ Ғалабани яқинлаштиришда уларнинг қўшган ҳиссалари хусусида гапирдилар.

Кечада жангчи-санъаткорларга бағишланган шеърлар, ватанпарварлик руҳидаги жанговар қўшиқлар янгради. Республикада хизмат кўрсатган артист Мурод Бахши ижросидаги ғалабани улуғловчи қўшиқларни ҳам тўпланганлар мамнуният билан қарши олдилар. Шунингдек, уруш ветерани, 1- ва 2-даражали Шуҳрат орденларининг кавалери, собиқ артиллериячи Зуҳриддин Муҳиддиновнинг хотиралари ҳам учрашув қатнашчиларида катта таассурот қолдирди.

Р. ҒАНИЕВ.

ЁДГОРЛИКЛАРНИ АВАЙЛАБ

Тарих ва маданий ёдгорликларни сақлаш жамияти район совети аъзолари шу кунларда Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига муносиб ҳозирлик кўряптилар. Улар Улуғ Ватан уруши қатнашчилари хотираси учун ўрнатилган ёдгорликлар атрофини ободонлаштириб, гул ва дарахт кўчатлари ўтқазмоқдалар.

Совет Улуғ Ватан уруши тарихи билан боғлиқ бўлган зиёратгоҳларга экскурсиялар уюштирди. Лекторлардан И. Эрназаров, А. Хўжаев, А. Зиёев, М. Ҳидоятовлар, уруш ветеранлари Р. Тўлаганов, Ш. Бегматовлар шон-шуҳрат музейлари ва ёдгорликлар олдида ўтказилаётган учрашув, тантанали кеча ва суҳбатларда ёшларга ўз хотиралари ҳақида сўзлаб бермоқдалар.

М. АТАКИШЕВ.
Янгийўл райони.

ТОШКЕНТДА ИЖОД ҚИЛИШГАН

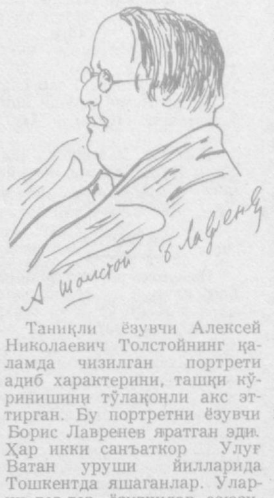

Таниқли ёзувчи Алексей Николаевич Толстойнинг қаламда чизилган портрети адиб характерини, ташқи кўринишини тўлақонли акс эттирган. Бу портретни ёзувчи Борис Лавренев яратган эди. Ҳар икки санъаткор Улуғ Ватан уруши йилларида Тошкентда яшаганлар. Уларни тез-тез ёзувчилар союзида «ЎзТАГ ойнаси»да, фронт учун меҳнат қилаётган завод ва фабрикаларнинг ишчилари даврасида кўриш мумкин эди.

Борис Лавренев талантли совет ёзувчисигина эмас, юксак маҳоратга эга бўлган график рассом ҳам. У Тошкентда ўлка халқ рассомчилик мактабида малакасини оширди. Шунингдек кўплаб график асарлари билан маҳаллий нашриётларда иштирок этди.

Уруш йилларида Борис Лавренев тез-тез газета саҳифаларида ўз мақолалари ва расмлари билан қатнашар, сиёсий альманахларни безатишда кўмаклашар, Қизил Армия жангчилари билан учрашувларда иштирок этиб, радио орқали фронт учун янада самаралироқ меҳнат қилишга чорловчи нутқлар сўзлар эди. Шу ерда у ўзининг Болтиқ денгизчилари ҳақидаги бир туркум новеллаларини хам яратди...

Алексей Толстой эса Первомайский кўчасидаги 81-уйда яшаган ва ижод қилган. У ўзининг «Иван Грозний» драматик диалогиясини, «Рус характери», «Иван Судерев ҳикояларидан» каби кўплаб асарларини шу ерда яратди. Толстой қаламига мансуб публицистик мақолалар совет кишиларини янги жасоратга ундади, фашист босқинчиларидан интиқом олишга чорлади.

О. АПУХТИН.

УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА ҚУЛАЙЛИК

ВЕТЕРАНЛАР ХИЗМАТИДА

Пойтахтимизнинг Фарҳод кўчасида жойлашган «Ветеран» магазини харидорлар билан гавжум. Сотувчиларнинг қўли кўксида. Улар ҳар бир ташриф буюрган кишини илиқ сўзлар билан қарши олмоқдалар...

Ватанимиз озодлиги учун қон кечиб, мислсиз қаҳрамонликлар кўрсатган ота-боболаримиз ҳар қанча эъзоз ва иззат-икромга лойиқдир. Улар учун барча қулайликлар муҳайё этилган. Пойтахтимизнинг Чилонзор районида яқиндагина ишга туширилган бу магазин ҳам Улуғ Ватан уруши ветеранларига Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги олдидан ажойиб совға бўлди. Ундан тикувчилик ва трикотаж маҳсулотлари, турли хил газламалар, чинни идишлар йиғмаси, галантерея ва парфюмерия буюмлари, пойабзаллар ва кундалик эҳтиёж учун зарур бўладиган бошқа маҳсулотларни сотиб олиш мумкин.

— Авваллари Чилонзор марказий универмагининг бир хонасида ветеранларга хизмат кўрсатар эдик,— дейди сотувчи Роза Қодиева. — Хонанинг торлиги ишимизда анча қийинчиликлар вужудга келтириб, имкониятларимизни чеклаб қўярди. Эндиликда барча қулайликларга эга бўлган замонавий, янги бинода ишлаётганлигимиздан ўзимиз ҳам мамнунмиз. Барча ташриф буюрувчиларга намунали хизмат кўрсатишга астойдил ҳаракат қиламиз.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

ЧЭТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ТУНИСДА БИРОДАРЛАШГАН ШАҲАРЛАР КУНИ

ТУНИС, 1 май. (ТАСС). Тунисда жаҳон биродарлашган шаҳарлар куни кенг нишонланди. Германия фашизми ва япон милитаризми устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб Монастир шаҳрида ўтказилган фотокўргазма тантаналарнинг асосий воқеаларидан бирига айланди.

Монастир шаҳар ҳокими Хасен Бергауи кўргазма очилишида гапириб, бутун тараққийпарвар инсоният, шу жумладан араб мамлакатлари халқлари фашизмни тор-мор этишга ҳал қилувчи ҳисса қўшган Совет Иттифоқига чуқур ҳурмат билдирадилар, деб таъкидлади. Бу тарихий Ғалаба халқларни мустамлакачилик зулмидан озод этиш йўлини очиб берди.

Тунис жамоатчилиги намояндаларининг нутқларида таъкидланганидек, кўп йиллардан буён биродарлашиб келаётган шаҳарлар — Тошкент билан Тунис, Душанбе билан Монастир, Самарқанд билан Қайрун ўртасидаги алоқалар муваффақиятли ривожланяпти. Буларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқи билан Тунис халқлари ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга кўмаклашади.

ФАШИЗМ ВАҲШИЙЛИКЛАРИ УНУТИЛМАЙДИ

Иккинчи жаҳон уруши тугаганига 40 йил бўлганига қарамай нацист жаллодларининг даҳшатли жиноятлари халқлар хотирасидан кўтарилгани йўқ. Ахир дунёни қонга ботирган, Европани «ўлим фабрикалари», концлагерларга тўлдириб ташлаган фашистларнинг ваҳшийликларини унутиб бўлармиди?!

Афсуски, Ғарбда гитлерчиларнинг иккинчи жаҳон уруши йилларидаги жиноятларини хаспўшлашга, ҳатто нацистларга ҳомийлик қилишга уринаётганлар топилмоқда. Шуниси айниқса таажжубланарлики, эсэсчиларнинг оқловчиси ролига даъвогарлик қилаётган виждонсизлар орасида иккинчи жаҳон уруши даврида фашистлар истибдодини тортган Франция, Австрия каби мамлакатларнинг ҳам ҳайбаракаллачилари бор.

Парижда чиқадиган «Экспресс» газетаси немис каллакесарларига уруш йилларида астойдил хизмат қилган Даркье де Пелленуа деган шахснинг хатини эълон қилди. Унда даъво қилинишига кўра газ камераларидан фақат маҳбусларнинг кийим-кечагини дезинфекция қилиш учун фойдаланилган эмиш. Неонацистлар ва уларнинг ҳамтовоқлари, турли ниқоблардаги реваншчилар эса Освенцим, Бухенвальд, Равенсбург каби қирғин лагерлари аслида бўлмаган дейишга бориб етдилар.

Гитлерчилар қачон бўлса ҳам инсоният олдида қонхўрликлари учун жавоб беришга тўғри келиши мум-

ТАРИХ СОХТАКОРЛАРИГА ҚАРШИ

кинлигини ҳисобга олган ҳолда бўлса керак, мингминглаб ўлимга маҳкум этилган тутқунларни йўқ қилиш билан боғлиқ барча ҳужжатларни атайлаб ноаниқ фикр ва жумлаларда баён қилишган. Чунончи, Равенсбург концлагерида 500 га яқин хотин-қиз ҳужжатларда «махсус ишлаб чиқаришга» юборилди, деб расмийлаштирилган. Аслида эса улар беаёв қириб ташланганди. Газ камералари ва крематорийларда хизмат қилган, фашистларнинг бу кирдикорларидан хабардор бўлган маҳбуслар эса ҳар икки ойда «алмаштириб» туриларди. Чунки улар бу ерларда кечани-кеча, кундузни-кундуз демай мурда ёқилганининг тирик гувоҳи эдилар-да!

Халқ хотираси фашистларнинг сурбет ҳомийлари ўйлаганидек қисқа эмас. Жаҳон прогрессив жамоатчилиги қўллари бегуноҳ кишиларнинг қонига бўялган эсэс жаллодларини қаттиқ жазолаш кераклигини ҳали ҳам талаб қилмоқдалар. Бу ҳаракат ўз самарасини беряпти. Масалан, Канада ҳукумати бу мамлакатда жон асраб юрган баъзи нацист ҳарбий жиноятчиларига оид материалларни ўрганиш ва уларга чора кўриш юзасидан комиссия тузиш тўғрисида яқинда қарор қабул қилишга мажбур бўлди.

Дрюссельдорф суди Ғарбий Германия прогрессив жамоатчилиги, Эрнст Тельманнинг қизи Ирма Габель-Тельманнинг қатъий талабларига кўра немис ишчилар синфининг доҳийси Э. Тельманнинг қотили эсэсчи жаллод В. Отто жазога тортилажагини ноилож тан олди.

Жаҳондаги тинчликсевар халқлар фашистлар Германияси устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллиги арафасида одил суддан қочиб, жаҳоннинг турли бурчакларида жон асраб юрган ҳарбий жиноятчилар қилмишларига яраша жазосини олишлари кераклигини қатъий талаб этмоқдалар.

О. АЗИМОВ, доцент.

ҒАЛАБА ЮБИЛЕЙИГА — ЗАРБДОР МЕҲНАТ

УЛАН-БАТОР. Улан-Батордаги Монголияда энг катта 4-ТЭЦда 80 минг киловаттли учинчи турбогенератор монтаж қилина бошлади. Монтажчилар Гитлер фашизми ва япон милитаризми устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигини зарбдор меҳнат билан кутиб олиб, барча ишларни графикдан бир ой ўзиб бажармоқдалар.

Сўнгги 20 йил мобайнида энергетика МХР халқ хўжалигининг илғор тармоғига айланди. Электр энергия ишлаб чиқариш ҳажми 14 баравар кўпайди. Қишлоқ хўжалик кооперативларининг барча марказий қўрғонлари электрлаштирилди, давлат хўжаликлари ва ем-хашак тайёрловчи хўжаликларнинг кўпчилиги МХР марказий энергетика системасига уланди.

Совет Иттифоқи билан қардошларча ҳамкорлик тармоқни бундан буён ривожлантиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

(ТАСС).

ТОКИО. Япония етакчи касаба союз бирлашмаларининг даъватига мувофиқ 50 мингдан ортиқ ишчи-хизматчи шаҳар паркига йиғилиб ўзларининг ҳаётий эҳтиёжлари ва ҳуқуқларини ҳимоя этишга тайёр эканликларини тасдиқладилар. Улар мамлакатни милитаризациялашга қарши эканликларини ҳам изҳор этдилар. Суратда: намойиш қатнашчилари.
Г. АНИЧКИНА телефотоси. ТАСС.

ХРОНИКА, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР

● ЛОНДОН. Инглиз актерлари «Иквити» касаба союзи бош секретари Питер Плоувиц Маргарет Тэтчер консерватив ҳукумати ўтказаётган «қаттиқ тежаш» сиёсатини кескин танқид қилди. У ўз сафларида қарийб 33 минг кишини бирлаштириб турган касаба союзнинг Лондондаги конференциясида сўзга чиқиб, консерваторлар ҳукумати давлат эҳтиёжлари учун ажратиладиган маблағни қисқартираётганлиги ҳозирги кунда Англия санъати бошидан кечираётган тангликни янада кучайтиришга олиб келади, деб таъкидлади.

● ОСЛО. Норвегияда ўтган йил меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқлари ва демократик ғалабалари учун кураши кучайганлиги билан нишонланди. Мамлакат марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, 1984 йилда 20 мартa меҳнат низоси қайд этилган. Унда 30 мингдан ортиқ меҳнаткаш қатнашган, 104 меҳнат куни бекор ўтган. Бу эса ўтган йилдан аввалгисидан анча кўпдир.

● НЬЮ-ЙОРК. Бомонт шаҳри (Кентукки штати) чеккасидаги ер ости газ қувурида кучли портлаш рўй берган. Америка телекомпанияларининг хабарларига кўра, бир квадрат миля майдондаги территория теп-текис бўлиб қолган, олтита уй яксон қилинган, газ қувури устидан ўтадиган тош йўлнинг бир қисми вайрон бўлган. Кўп киши ўлган ва жароҳатланган. Портлаш натижасида ёнғин чиқиб, уни бир неча соатдан сўнггина ўчиришга муваффақ бўлинди. Фалокат рўй берган жойдан ўнлаб кишилар кўчирилди.

● ОТТАВА. «Эйр Канада» давлат авиакомпаниясининг 3.000 билет сотувчи кассири нисбатан янги коллектив шартнома тузиш тўғрисидаги музокаралар барбод бўлганидан сўнг забастовка эълон қилдилар.

Канада ҳаво линиялари хизматчиларининг касаба союзи «Эйр Канада» компанияси билет сотувчи кассирлар иш билан таъминланишини гарантиялашларини талаб қилдилар. Забастовка мазкур авиакомпания самолётларида юк ташишда жиддий проблемаларни вужудга келтирди.

(ТАСС).

СПОРТ

ЭРКИН КУРАШ. Лейпцигда Европа чемпионати ўтказилди. Унда ҳамшаҳримиз Арсен Фадзаев чемпионлик шарафига муяссар бўлди.

●

СТЕНДГА ОТИШ. Тошкентда халқаро классдаги спорт мастери Евгений Кондратьев хотирасига бағишланган Бутуниттифоқ турнирида украиналик, қозоғистонлик, ленинградлик спортчилар ҳам иштирок этишди. Траншея стендига отишда тошкентлик Рустам Ямбулатов 200 нишоннинг ҳаммасини аниқ мўлжалга олди. Айланма стендга отишда ҳамшаҳарларимиз Юрий Попов ва Алексей Черненколар 196 очкодан жамғариб, ажойиб натижага эришдилар. Умумкоманда ҳисобида республикамиз вакиллари биринчи ўринни эгалладилар.

КЕЛИНГ, БИР КУЛИШАЙЛИК

СОВҒА

—Раҳмат, дадаси, тушимда бўлса ҳам: «Байрам билан табриклайман», деб менга тилла узук олиб берибсиз.

— Шу уйқучилигинг бўлса, бундан ҳам қимматбаҳо тақинчоқлар совға қилавераман...

ТУЯНИНГ ШОХИ...

— Онаси, ўғлингнинг «Алифбе» китобини олиб варақлаб кўр-чи, туянинг сурати бормикан?

— Бор экан, дадаси, мана топдим.

— Қара-чи, шохиям бормикан?

— Борга ўхшайди, дадаси.

— Бўпти, қўявер. Ўзим ҳам билгандай туяни шохли қилиб чизган эканман.

ШОФЁР НАЗАРИДА...

Бир аёл таксига шошилиб ўтирди-да, шофёрга юзланди:

— Туғуруқхонага ҳайданг!

Ҳайдовчи машинага қаттиқ газ бериб, тезликни ҳаддан ташқари ошириб юборди. Шунда қўрқиб кетган пассажир аёл:

— Бунчалик шошилманг, — деди хотиржам оҳангда, — иш сиз ўйлагандай эмас, мен ўша жойда ишлайман.

ЭРКАКЛАР

Маъфура дадасига ётиғи билан тушунтирарди:

— Менга уйланмоқчи бўлган йигит сиз билан танишмоқчи. Биласизми, дадажон, у менга жуда ҳам ёқади.

— Нимаси ёқади?— кесатиб сўради дадаси.— Хўш, унинг маоши мўмайроқми?

— Қизиқ, эркакларнинг ҳаммаси бир-бирига ўхшайди-я! Сиз ҳақингизда у ҳам шунақа савол берган эди...

М. СУЛАЙМОНОВ.

[«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 4 майда чиқади].

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

25 МАЙДАН 9 ИЮНГАЧА

«МУЗ УСТИДА БАЛЕТ»

Н. Островский номидаги республика мукофоти лауреати

КИЕВ БАДИИЙ-СПОРТ АНСАМБЛИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

«БИЗ УКРАИНАДАНМИЗ» ПРОГРАММАСИДА — БАЛЕТ, РЕВЮ, СПОРТ, ЮМОР, АКРОБАТИКА, БОШҚА ХИЛ ТОМОШАЛАР.

Томошаларда Халқаро классдаги спорт мастерлари, СССР спорт мастерлари, СССР биринчиликлари совриндорлари, Жаҳон ва Европа биринчиликлари, Олимпиада ўйинлари иштирокчилари, Украина ССРда хизмат кўрсатган артистлар қатнашадилар.

Бадиий раҳбар ва бош балетмейстер — Украина ССРда хизмат кўрсатган артист Елена ГОДНИЧАК.

ТОМОШАЛАР: 25, 26 май, 1, 2, 8, 9 июнда 17.00 ва 20.00 да; 28, 29, 30, 31 май, 4, 5, 6, 7 июнда 20.00 да БОШЛАНАДИ.

Билетлар «Юбилей» Марказий спорт зали кассаларида ва якка вакиллар томонидан сотилмоқда.

Кассалар ҳар куни 12.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Қуйидаги телефонлар орқали маълумотлар олиш мумкин: касса—65-03-12, 46-70-71; администратор — 46-07-53, 46-68-77.

«ТОШКЕНТ ДЕНГИЗИ» МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИ

ОЧИЛДИ

Сиз боғда эшкакли қайиқлар, сув велосипедларидан фойдаланишингиз, моторли қайиқлар ва катерларда сайил қилишингиз, карусель ва арғимчоқларда учиб мароқли дам олишингиз мумкин.

Боғнинг денгиз соҳилида палатка шаҳарчаси ташкил этилган бўлиб, ундан фойдаланиш муддати чегараланмаган.

Коллектив бўлиб дам олиш учун ҳақ пул ўтказиш ёки нақд пул тўлаш йўли билан амалга оширилиши мумкин.

СИЗНИ ТОШКЕНТ ДЕНГИЗИДА КУТАМИЗ!

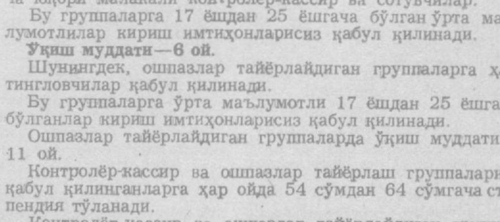

5-МАЙГАЧА

«ТАШХОЗТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА

БОҒДОРЧИЛИК — ПОЛИЗЧИЛИК ЖИҲОЗЛАРИ, ЎҒИТЛАР ВА ЗАҲАРЛИ ХИМИКАТЛАРНИНГ

КЕНГАЙТИРИЛГАН САВДОСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Бу магазинлардан қуйидаги асбоб-ускуналар ва минерал ўғитларни сотиб олиш мумкин: белкураклар, кетмонлар, пуркагичлар, хаскашлар, аммофос, нитрофан, ўғитлар қоришмаси, хлорли калий, олтингугурт брикетлари, фоскамид, заҳарли химикатлар — изофен, хлорак, хлороль, хлорофос, мис хлорокиси, техника олтингугурти ва бошқалар.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

10-1 Фарҳод ярмаркаси;
11-2 Каблуков кўчаси, 4-уй;
13-Сергели савдо маркази;
15-Уйғур кўчаси, 624-уй;
29/1-Фурқат кўчаси, Аллея тупиги;

«ТАШХОЗТОРГ»

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг

РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ

1985 йилга

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Республика ўқув-курс комбинати савдо ва умумий овқатланиш соҳалари учун қуйидаги мутахассисларни тайёрлайди:

барча профилдаги озиқ-овқат ва саноат моллари бўйича юқори малакали контролёр-кассир ва сотувчилар.

Бу группаларга 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган ўрта маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқиш муддати—6 ой.

Шунингдек, ошпазлар тайёрлайдиган группаларга ҳам тингловчилар қабул қилинади.

Бу группаларга ўрта маълумотли 17 ёшдан 25 ёшгача бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ошпазлар тайёрлайдиган группаларда ўқиш муддати— 11 ой.

Контролёр-кассир ва ошпазлар тайёрлаш группаларига қабул қилинганларга ҳар ойда 54 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Контролёр-кассир ва ошпазлар тайёрлайдиган группаларда ўқиш ҳар бир группа комплектлангандан сўнг бошланади.

Республика ўқув-курс комбинати барча группаларга Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиганларни қабул қилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Республика ўқув-курс комбинатининг барча группаларига ҳужжатлар қабул қилиш, шунингдек группаларда ўқиш бутун йил давомида, узлуксиз равишда олиб борилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқиш рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Тингловчилар шаҳарнинг энг яхши савдо корхоналарида — Тошкент Бош Универсал магазини — ГУМда, Республика конторасига қарашли «Гастроном» магазинларида ҳамда умумий овқатланиш илғор корхоналарида ишлаб чиқариш таълими (практика)ни ўтказадилар.

Ўқув-курс комбинатининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), турар-жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 3 ёки 6 дона фотосурат, характеристика, давлат савдо ташкилотидан йўлланма.

Республика ўқув-курс комбинатининг адреси: Тошкент шаҳри, 700173, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобур кўчаси, 3-уй (13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами касалхонаси» бекати, 4, 9-трамвайларнинг «Чўпон-ота» бекати). Телефон 78-44-30.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда"/

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда—325556; совет қурилиши—325645; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; адабиёт ва санъат—325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар—325556; фотомухбир—325894.

Р. 13737. А. 1695. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12